

Elfiskeundersökningar i Kronobergs län 2006

LÄNSSTYRELSEN
I KRONOBERGS LÄN

Elfiskeundersökningar i Kronobergs län 2006

ISSN 1103-8209, meddelande 2007:12

En rapport från Miljövårdsenheten

Text: Jonas Johansson

Omslagsbild: En fin öring från Farabolsån. Foto: Kajsa Erlandsson, Smålandsposten

Övriga foton: Henric Linge, Theodor Samuelsson och Birgitta Sundholm

Tryckt på Länsstyrelsens repro, mars 2007

Finns även i PDF-format på Länsstyrelsens hemsida: www.g.lst.se

Utgiven av:

Sammanfattning	3
Inledning	4
Metodik	5
Lokaler	5
Elfiske	5
Utförande	5
Försurningsbedömning	6
Tätheter och datalagring	6
Resultat och diskussion	7
Försurningsbedömning	7
Fångade arter	8
Alsterån	10
Lillån - Johannesberg	10
Forsaån – Nedströms landsvägen	11
Forsaån - Boabäck	13
Alsteråns huvudfåra – 1,7 km nedströms Skahus	13
Alsteråns huvudfåra - Åbron	14
Hökabäcken – nedströms vägen	15
Badebodaån – Mada kvarn	16
Bräkneån	17
Bräkneåns huvudfåra - Nytorp	17
Helge å	18
Helge ås huvudfåra – Syd Linnefalla	18
Helge å – Sälleberg	19
Helge å – Sunnerfors	20
Lilla Helge å - Tjurkö kvarn	21
Lillån – Hallaryd	22
Lillån – Örtorpet	23
Lagan	24
Björkönaån - Yafors	24
Lidhultsån - Önnekvarn	25
Krokån – Täppet	26
Ålkistebäcken – Brudadunge	28
Vänneån – Kåpsjöbäcken SO Skinnersböke	29
Vänneån – Fagerdala uppströms landsvägsbron	31
Vänneån - Hallarna	32
Mieån	34
Lunkbäcken – Nedströms Lunksjön	34
Bastaremålabäcken – uppströms vägen	35
Drevån – 1 km nedströms Drevsjön	36
Mörrumsån	37
Mörrumsåns huvudfåra - Lidboholm mittfåran	37
Agga å - Nedströms kraftverket	39
Hjortsbergaån - Lunnatorp	40
Mörrumsåns huvudfåra - Helige å, Örsled	41
Bäck från Lilla Skärsjön - nedströms vägen	43
Nottebäcken - Nedströms kyrkan	43

Sågebäcken - 300 m uppströms vägen	45
Svanåsbäcken – Sommarstugan	47
Bäck till Öjaren - Byasjöns utlopp	48
Hjulatorpsån – Bergsjön	49
Mörrumsån (Helige å) - Helgevärma	51
Kårestadsån – Oxhagen	52
Kårestadsån – Sågtorpet	53
Lugnån – Vid den g:a doseraren uppströms Asasjön	54
Rottneån- Uppströms dammen vid Stocke kvarn	54
Nottebäcken - Uppströms väg 31	55
Norrhultsbäcken – Mellersta	57
Norrhultsbäcken – Oxberget	58
Bäck från Spjällsjön - Torne gård	59
Ronnebyån	60
Sandsjöån - Norr Sågtorpet	60
Skräbeån	62
Farabolsån – Kvillen	62
Siggabodaån - Uppströms gångbron	63
Referenser	65

Sammanfattning

För att motverka effekterna av försurningen och förhindra att den biologiska mångfalden utarmas i svenska sjöar och vattendrag bedrivs en omfattande kalkningsverksamhet. I Kronobergs län fördelas årligen ungefär 15 000 ton kalk ca 280 sjöar, 275 km vattendrag och ett hundratal våtmarker. Ett 40-tal kalkdoserare i vattendrag sprider ungefär hälften av den totala mängden kalk. För att kontrollera om kalkningen har avsedd effekt undersöks fiskfaunan genom elfiske på ett knappt 50-tal utvalda lokaler i Kronobergs län. De utvalda lokalerna ligger i vattendrag som kalkas någonstans uppströms elfiskelokalerna eller i vattendrag med stora biologiska värden.

2006 års elfiske präglades, till en början, av för årstiden höga vattenflöden. Det myckna regnandet under augusti månad gjorde att en del av lokalerna var svårfiskade p.g.a. höga vattenflöden. En lokal i Fagerhultsån var inte möjlig att fiska utan att risken med fisket översteg acceptabla nivåer. Under september månad var däremot vädret varmt och torrt och mot slutet av elfiskeperioden var vattennivåerna tillbaka på, för årstiden, normala nivåer. För att de elfiskade vattendragen inte skall bedömas som försurningspåverkade ska en eller flera försurningskänsliga arter eller stadier av fisk eller kräftor dokumenteras under elfisket. I Kronobergs län är det främst fångst av yngel av öring, kräfta, elritsa och mört samt förekomst av sandkrypare som gör att lokalerna bedöms som godkända ur försurningssynpunkt. År 2006 fiskades totalt 46 lokaler och av dem bedömdes 10 st. (ca 22 %) vara försurningspåverkade. Resterande 36 lokaler bedömdes vara relativt opåverkade av försurning eftersom försurningskänsliga arter eller stadier påträffades under fisket.

Totalt fångades 15 olika arter under 2006 års elfiske. De arter som fångades var abborre, benlöja, bergsimpa, bäcknejonöga elritsa, gers, gädda, lake, mört, sandkrypare, flod- och signalkräfta, stensimpa, ål och öring.

Vid elfisket 2006 fångades öring på 23 av de 46 elfiskade lokalerna. År 2006 var, trots den varma och torra sommaren, ett tämligen bra år för år för öringen. På flera lokaler fångades öringyngel i lika höga eller högre tätheter jämfört med tidigare år. De högsta tätheterna av öring 2006 noterades i referensvattendraget Norrhultsbäcken där drygt 50 öringyngel (0+) per 100 m² noterades på en av lokalerna. Den näst högsta tätheten av öringyngel noterades i Kåpsjöbäcken som är ett litet biflöde till Vänneån i Lagans avrinningsområde.

Inledning

Försurningen har slagit hårt mot sjöar och vattendrag i Sverige. De allvarligaste försurningsproblemen återfinns i syd- och västsvenska urbergsområden där Kronobergs län med sin stora andel kalkfattiga och svårvittrade berggrund ingår. För att motverka effekterna av försurningen och förhindra att den biologiska mångfalden utarmas i sjöar och vattendrag sker idag en omfattande kalkning. I Kronobergs län fördelas årligen ungefär 15 000 ton kalk ca 280 sjöar, 275 km vattendrag och ett hundratal våtmarker. Ett 40-tal kalkdoserare i vattendrag sprider ungefär hälften av den totala mängden kalk.

En mängd kemiska och biologiska provtagningar görs för att kontrollera kalkningens effekter. Den kemiska effektuppföljningen omfattar analyser av vattnets pH-värde, alkalinitet och färg. I den biologiska effektuppföljningen ingår undersökningar av vattendragens bottenfauna, och provfiskeri i sjöar och vattendrag. Den kemiska vattenprovtagningen ger endast en momentan bild av vattenkvaliteten medan resultaten från den biologiska effektuppföljningen speglar vattenkvaliteten under en längre period bakåt i tiden. Den kan därför utgöra ett viktigt underlag för att man t.ex. ska kunna bedöma om surstötter med låga pH-värden förekommer och/eller om biologisk återställning behövs.

Elfisket är en viktig del av kalkningens biologiska effektuppföljning. Framförallt inriktar sig elfisket på att följa upp olika öringbestånd, men även andra försurningskänsliga arter såsom elritsa och rödlistade eller tidigare rödlistade arter som färna och sandkrypare följs upp. Denna rapport sammanfattar resultaten från elfisket i rinnande vatten i Kronobergs län 2006. Rapporten finns tillgänglig som pdf-fil på länsstyrelsens hemsida (www.g.lst.se). Resultaten från elfisket 2006 och från tidigare års elfisken finns även tillgängliga på Fiskeriverkets hemsida (www.fiskeriverket.se).

Metodik

Lokaler

Under 2005 elfiskades endast 20 lokaler i länet på grund av merarbete och omprioriteringar efter stormen Gudrun. År 2006 var ett mer normalt år och fiskfaunan undersöktes på knappt femtio (46) strategiskt viktiga lokaler i några av länets vattendrag. De utvalda lokalerna representerar vattendrag med en eller flera uppströms liggande kalkningar eller är lokaler med stora biologiska värden. Provlokaler har bl.a. valts ut med hänsyn till lämplighet för uppväxande öring. Men även med hänsyn till förekomst av andra försurningskänsliga arter som elritsa, flod- och signalkräfta och rödlistade eller tidigare rödlistade arter som färna och sandkrypare. En stor del av lokalerna är placerade i målområden där öring är motiv för kalkningen och flera av lokalerna har undersökts sedan början av 1980-talet. Tre av lokalerna vid 2006 års fiske låg i det okalkade referensvattendraget Norrhultsbäcken.

Elfiske

Metodiken för elfiske bygger på att en fisk som blir omgiven av ett elektriskt fält av viss styrka blir bedövd och inte kan simma. Därmed är fisken möjlig att fånga med en håv. Den aktiva pluselektroden, anoden, är vanligtvis ringformad och fastsatt på en ca två meter lång stav. Minuselektroden, katoden, kan bestå av ett flätat metallband som alltid ligger i vattnet under själva fisket. När spänningsfallet vid anoden är för lågt eller när avståndet från katoden är stort skräms fisken undan. När spänningsfallet är högre eller när fisken kommer närmare katoden attraheras fisken av strömmen och börjar simma mot anoden. När fisken kommer tillräckligt nära anoden bedövas den. Inom hur stort område fisken påverkas beror på flera faktorer bl.a. fiskens storlek, vattnets konduktivitet (ledningsförmåga), arbetsspänningen och elfiskeutrustningens utformning.

Utförande

Elfisket utfördes enligt instruktionerna i Naturvårdsverkets miljöövervakningshandbok för undersökningar i sötvatten. Vid elfisket 2006 elfiskades den utvalda provytan (lokaler) kvantitativt, d.v.s. tre fiskeomgångar gjordes på i stort sett varje lokal. Fångsten mättes, vägdes och släpptes därefter tillbaka till vattendraget. Lokal- och fångstuppgifter registrerades i de elfiskeprotokoll som anvisats för miljöövervakning och kalkeffektuppföljning. I protokollet noteras bl.a. vattendragets totala bredd men även själva lokalens bredd (om dessa

skiljer sig åt). Dessutom antecknas lokalens längd, samt vattnets färg, grumlighet, medeldjup, maxdjup, strömhastighet och vilken typ vegetation och bottenstrukturer som dominerar.

Vid elfisket 2006 användes med ett bensindrivet likströmsaggregat av typen LUGAB 1000. Spänningen som används kan variera med vattnets ledningsförmåga. Vid elfiske med bensindrivet aggregat har en spänning på 600 V visat sig lämplig i de allra flesta vattendrag i Kronobergs län. Strömstyrkan som användes vid 2006 års elfiske låg oftast mellan 0,3-0,7 A.

Försurningsbedömning

En eller flera försurningskänsliga arter eller stadier av fisk eller kräftor skall dokumenteras under elfisket för att fisk- och kräftbeståndet på den elfiskade lokalen inte ska klassas som försurningspåverkad. De försurningskänsliga arterna och stadierna är:

- * Öring 0+ (årsyngel)
- * Elritsa (<40 mm)
- * Mört (<100 mm)
- * Flod- eller signalkräfta (yngel)
- * Färna
- * Sandkrypare
- * Mal

Tätheter och datalagring

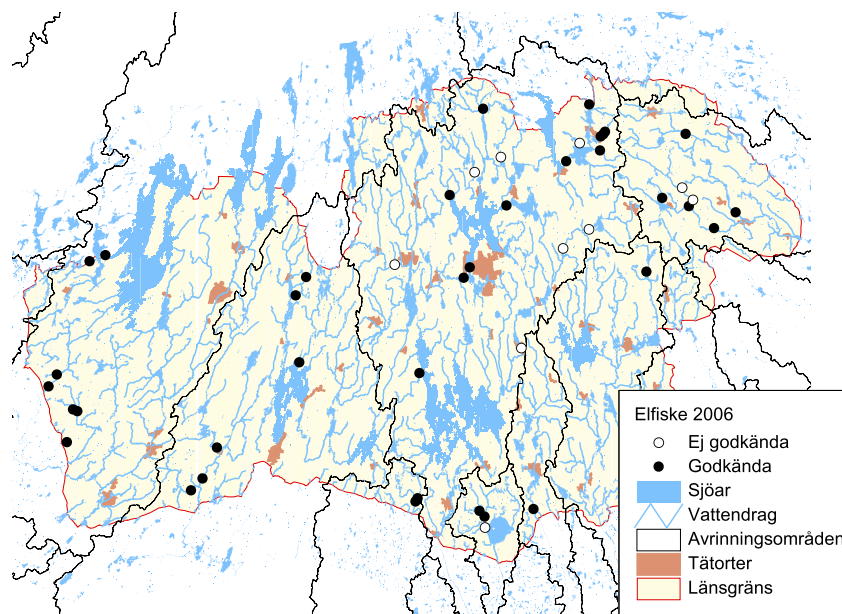
Tätheterna av fisk och kräftor har beräknats av fiskeriverket med hjälp av medelfångsteffektiviteter från Elfiskeregistret (Sers & Degerman 1992). Resultaten har sedan angetts som beräknat antal individer per 100 m² vattendragsyta. Resultaten från elfisket 2006 har datalagrats i Elfiskeregistret hos Fiskeriverket som är datavärd för Miljöövervakningens elfiske.

Resultat och diskussion

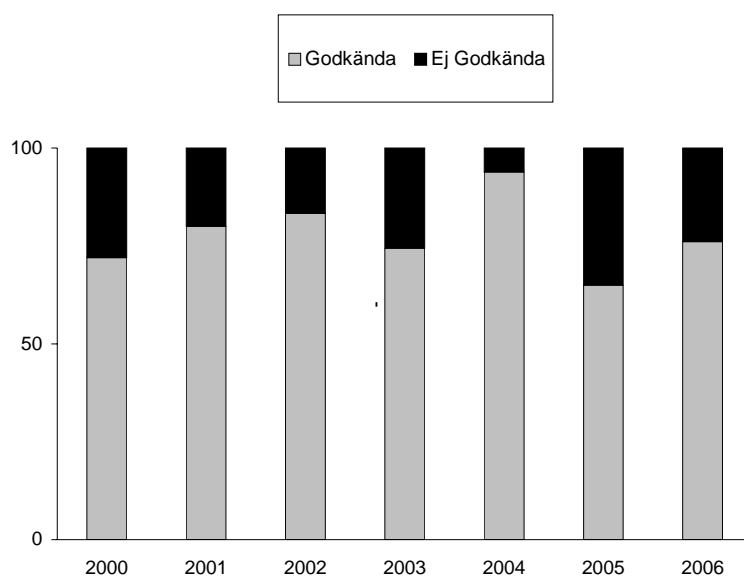
Försurningsbedömning

Under 2006 utfördes elfiske på sammanlagt 46 lokaler i länet. Av de fiskade lokalerna bedömdes fisk- och kräftbeståndet på 36 st. (76 %) som godkänt ur försurningssynpunkt (Figur 1). Det var i första hand fångst av 0+ öring på 19 lokaler som gjorde att lokalerna bedömdes som godkända. Men även fångst av yngel av mört, kräftor och elritsa samt förekomst av sandkrypore bidrog till att lokalernas fisk- och kräftfauna bedömdes som godkända med avseende på försurning. Vid elfisket 2005 bedömdes fisk- och kräftfaunan på endast 13 av 20 lokaler (65 %) som godkänd ur försurningssynpunkt (Figur 2). Det kan jämföras med 2004 då hela 46 av 49 elfiskade lokaler (94 %) bedömdes som godkända (Figur 2). Resultatet från 2004 är mycket bättre jämfört med övriga år under 2000-talet (Figur 3).

Anledningen till det goda resultatet 2004 var bl.a. att förekomsten av årsyngel av öring och signalkräfta var bättre jämfört med tidigare år. Den nederbördsrika och kalla sommaren 2004 var gynnsam för öringen och var troligen en av förklaringarna bakom resultatet. Försurningsbedömningen av 2006 års elfiske är att betrakta som ganska normal, medan resultatet från 2005 var lite svagare än normalåret. Skillnaderna mellan år visar på att t.ex. klimatfaktorer kan påverka resultaten. En varm och torr sommar kan göra att överlevnaden hos öringyngel minskar, medan en kall och regning sommar kan bidra till att öka överlevnaden.

Figur 1: Elfiskade lokaler i Kronobergs län under år 2006. Lokalerna är uppdelade på "godkända" respektive "ej godkända" resultat ur försurningssynpunkt.

Figur 2: Procentandel av elfiskade lokaler 2000-2006 med godkänt respektive ej godkänt resultat ur försurningssynpunkt. Observera att antalet lokaler och vilka lokaler som har fiskats, till viss del, skiljer sig åt mellan de olika åren.

Fångade arter

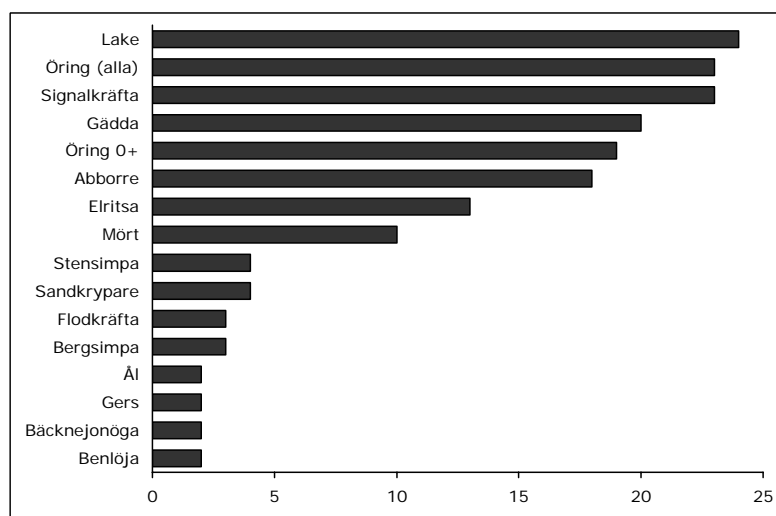
Totalt fångades 15 olika arter under 2006 års elfiske. De arter som fångades var abborre, benlöja, bergsimpa, bäcknejonöga elritsa, gers, gädda, lake, mört, sandkrypare, flod- och signalkräfta, stensimpa, ål och öring. Lake var den art som fångades på flest antal lokaler, 24 av

46 (Figur 3). Öring och signalkräfta var de arter som påträffades på näst flest lokaler, 23 st. (Figur 3). Till de ovanligare fångsterna hörde ål, gers, bäcknejonöga och benlöja.

År 2006 var ett relativt bra år för öring och öringyngel. På flera lokaler fångades öringyngel i högre tätheter jämfört med tidigare år. De högsta tätheterna av öring noterades i Norrhultsbäcken (Mörrumsåns avrinningsområde) och i Vänneåns biflöde Kåpsjöbäcken (Lagans avrinningsområde).

Sandkryparen som tidigare tillhörde de ovanligare fångsterna fångades i år på sammanlagt fyra lokaler, både i Mörrumsån och Helge ås avrinningsområde. Tidigare har sandkryparen funnits med på ArtDatabankens rödlista över hotade djur och växter i Sverige men den anses inte längre vara hotad. Stensimpa har i Kronobergs län endast påträffats i Alsteråns vattensystem i Uppvidinge kommun. År 2006 fångades höga tätheter av stensimpa på flera lokaler, bl.a. i Alsteråns huvudfåra, i Hökabäcken och i Forsaån.

Gers som var en av ovanligare fångsterna vid 2006 års elfiske fångades lite förvånande tillsammans med en mängd öringar i Svanåsbäcken. Gers är vanligen en sjölevande art. Förekomsten av ål och flodkräfta har minskat under senare år. Vid 2006 års elfiske fångades dessa två arter endast på två respektive tre lokaler vardera. I Björkönaån har det tidigare fångats stora mängder flodkräfta medan det 2006 inte fångades någon flodkräfta alls. Den uteblivna fångsten tyder på att kräftpesten även har nått till Björkönaån.

Figur 3: Antal lokaler som respektive art av fisk eller kräfta fångades på under 2006 års elfiske. Totalt elfiskades 46 olika lokaler.

Alsterån

Lillån - Johannesberg

(Uppvidinge kommun)

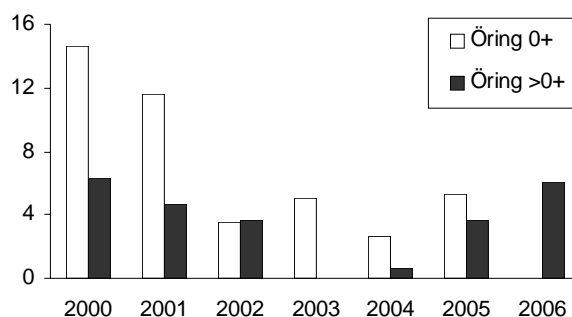
Beskrivning

Lillån som är ett biflöde till Alsterån rinner ut i huvudfåran vid Alstermo. Lokalen vid Johannesberg ligger ca 2 km uppströms utloppet. Omgivningen består av blandskog och s.k. inägomark. Björk och al dominerar och beskuggningen av vattendraget uppskattas igenomsnitt till ungefär 75 %. På övre delen av lokalen är beskuggningen högre och vattenhastigheten strömmande (Bild 1). Bottensubstratet är grövre på den övre delen jämfört med den nedre halvan där mindre sten och grus dominerar. Ljusinsläppet är större på nedre halvan och vattenhastigheten lägre. Bottenvegetationen är måttlig och består till största delen av påväxtalger. Lokalen är kraftigt rensad och i behov av biotopvård men trots det klassas sträckan en bra uppväxtlokal för öring.

Resultat och bedömning

Vid elfisket på lokalen 2006 fångades bäcknejonöga, elritsa, signalkräfta och öring. Tätheterna av öring var de näst högsta som noterats på lokalen och beräknades till drygt sex öringar/100 m² (Figur 4). Det var dock endast större öringar och inte några öringyngel som fångades, vilket det har gjorts varje vid varje elfiske sedan år 2000. Det finns inga given förklaring till avsaknaden av öringyngel, låg vattenföring och en varm sommar kan vara möjliga förklaringar. Fiskbeståndet på lokalen fick dock godkänt ur försurningssynpunkt då det fångades elritsor som var under 40 mm. Åtminstone sedan 1998 har fiskbeståndet på lokalen bedömts som godkänt. Populationen av bäcknejonöga verkar vara stabil i ån och det fångas bäcknejonöga vid i stort sett varje elfiske, med undantag av 2005.

Utredningskontoret i Jönköping fiskade lokalen vid Johannesberg 1989 och 1990 och Länsstyrelsen 1994 och 1998-2006. Antal fångade fiskarter på lokalen är sju stycken och utgörs av öring, benlöja, bäcknejonöga, elritsa, lake, mört och stensimpa. Signalkräfta fångades redan vid första elfisket 1989. Elritsa fångas ofta i höga tätheter, ibland extremt höga, t.ex. beräknades tätheten till nästa 380 individer per 100 m² år 2003. Stensimpa har inte fångats på lokalen sedan 2003. Vad det beror på är svårt att uttala sig om.

Figur 4. Beräknade tätheter av öring vid Johannesberg i Lillån. Antal öringar per 100 m².

Bild 1: Den övre välbeskuggade delen av lokalen i Lillån vid Johannesberg.

Forsaån – Nedströms landsvägen

(Uppvidinge kommun)

Beskrivning

Lokalen är belägen högt upp i Forsaån, ca 6 km uppströms utflödet i Alsterån och strax uppströms Våraskruvs naturreservat. Omgivningen består av äldre blandskog och beskuggningen som tidigare var ca 40 % har minskat eftersom många träd runt ån föll i vinterstormen 2005. Fallhöjden är stor på sträckan och vattenhastigheten är forsande. Bottentopografin ojämn, små och medelstora block dominerar (Bild 2). Övervattensvegetationen är ringa medan bottenvegetationen är måttlig med dominans av påväxtalger. Järn/manganutfällning förekommer på block och stenar. Lokalen klassas som en medelgod uppväxtlokal för öring. Vid elfisket 2006 var vattenföringen i Forsaån mycket hög.

Bild 2: Lokalen i Forsaån nedströms landsvägen är en blockrik sträcka med stor fallhöjd. Bilden är tagen vid låg vattenföring.

Resultat och bedömning

Vid elfisket 2006 fångades endast en stor elritsa och en lake på lokalen nedströms landsvägen i Forsaån. Även tidigare år har lokalens fiskfauna bedömts som ej godkänd ur försurningssynpunkt. Vattenkemin i ån uppvisar fortfarande stundtals på låga värden och det verkar vara svårt att åtgärda vattenkvaliteten i Forsaån vilket sätter sina spår på fiskfaunan.

Endast två utfiskningar gjordes 2006 p.g.a. kombinationen högt vattenflöde och liten fångst. Antalet arter som fångats på lokalen totalt sett är litet. Under 2000-talet har endast gädda, förutom lake och elritsa, fångats på lokalen.

Lokalen fiskades för första gången av Utredningskontoret i Jönköping 1986. Länsstyrelsen fiskade efter det lokalen första gången 1994 och därefter 1998-2006. Antal fångade fiskarter totalt sett på lokalen är fyra stycken och utgörs av abborre, elritsa, gädda och lake. Abborre och flodkräfta har inte fångats sedan elfisket 1986. Fiskbeståndet är generellt sett mycket sparsamt och vissa år uteblir fångsten helt. Vid fisket 2001 och 2003 fångades enstaka elritsor under 40 mm. Vid övriga elfisken har yngel, av på lokalen förekommande arter, inte påträffats.

Forsaån - Boabäck

(Uppvidinge kommun)

Beskrivning

En ny lokal fiskades 2006 i Forsaån. Lokalen ligger några hundra meter nedströms den tidigare fiskade lokalen uppströms Boabäck. Omgivningen domineras av tall och björk, men träden skuggar inte vattnet i någon större utsträckning. Lokalen har strömmande vatten och det är mycket sten och block i vattnet vilket gör botten ojämn. Lokalen som bedöms som en medelgod öringlokal. Påväxtalger dominerar undervattensvegetationen.

Resultat och bedömning

Signalkräfta, gädda, stensimpa och elritsa fångades under elfisket 2006. Flera elritsor under 40 mm fångades varför lokalens fiskbestånd bedömdes som godkänt med avseende på försurning.

Alsteråns huvudfåra – 1,7 km nedströms Skahus

(Uppvidinge kommun)

Beskrivning

Elfisket på lokalen sker i en kvill i Alsteråns huvudfåra ca 1,7 km nedströms Skahus kraftverk. Omgivningen består av ett mindre kalhygge och översvämningsmark bevuxen med blandskog (Bild 3). Bottensubstratet i den ca sju meter breda kvillen domineras av större sten och grus. Vegetationen består av alger som förekommer rikligt samt en del slingerväxter. Vattenhastigheten är strömmande. Under 2001 utfördes biotopvårdande åtgärder i form av utplacering av lekgrus på lokalen som klassas som en bra uppväxtlokal för öring.

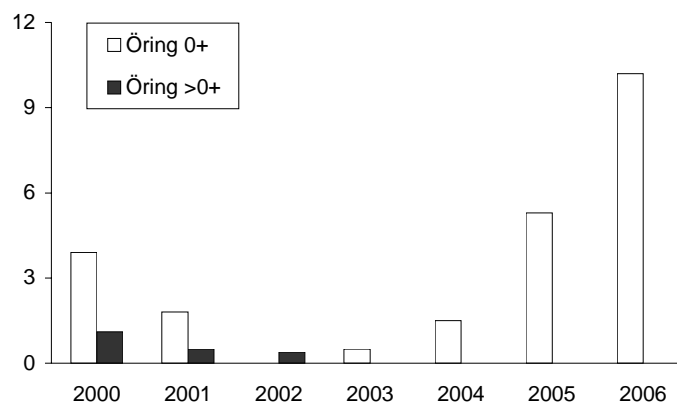
Resultat och bedömning

Tätheterna av öring har överlag varit låga på den elfiskade lokalen i Alsteråns huvudfåra nedströms Skahus. Antalet yngel som noterades 2006 var dock det högsta någonsin på lokalen (Figur 5) och det har skett en stadig ökning av fångsten sedan 2002. Biotopvård gjordes på lokalen i början av 2000 vilket kanske börjar ge resultat. Stensimpan, som i Kronobergs län endast påträffats i Alsteråns avrinningsområde, fångades liksom tidigare år i höga tätheter på lokalen. Även signalkräfta, ett stort antal elritsor och gädda fångades. Fångsten av öringyngel och elritsa gör att lokalens fiskfauna bedömdes som godkänd ur försurningssynpunkt.

Utredningskontoret i Jönköping fiskade lokalen mellan 1986 och 1990. Länsstyrelsen fiskade lokalen första gången 1994 och därefter från 1998- 2006. Antal fångade fiskarter är totalt set fem stycken och utgörs av öring, elritsa, gädda, lake och stensimpa. Förekomsten av gädda, lake och signalkräfta kan vara en förklaring till att tätheterna av öring är tämligen låga på lokalen.

Bild 3. Den elfiskade lokalen i Alsterån 1,7 km nedströms Skahus kraftverk.

Figur 5. Beräknade tätheter av öring på lokalen 1,7 km nedströms Skahus i Alsteråns huvudfåra. Antal öringar per 100 m².

Alsteråns huvudfåra - Åbron

(Uppvidinge kommun)

Beskrivning

Den fiskade lokalen är en kvill i Alsteråns huvudfåra ett par hundra meter nedströms Åbron. Omgivningen består av blandskog och en grusväg löper utmed lokalen. Beskuggningen är ganska låg, endast 20 %. Medelstora block är det dominerande bottensubstratet (Bild 4). Övertattenvegetationen är ringa och bottenvegetationen består av alger som förekommer i måttlig mängd. Nedre delen av sträckan är

snabbt strömmande medan den övre delen är mer lugnflytande. Under 2001 gjordes biotopvårdande åtgärder i form av utplacering av lekgrus på lokalen. Lokalen klassas som en bra uppväxtlokal för öring. Det är brist på ståndplatser i vattnet, utläggning av block skulle förbättra lokalen avsevärt för öring.

Bild 4: Lokalen i Alsterån nedströms Åbron. Vattenflödet var högt vid tidpunkten för elfisket.

Resultat och bedömning

Vid Åbron i Alsteråns huvudfåra fångades ett stort antal elritsor och stensimpor. Även en signalkräfta och en öring fångades. Öringen vägde nästan 700 g och visade tydliga tecken, t.ex. nötta fenor, på att vara en odlad fisk som troligen släppts ut av "Strömfiske Alsterån". Lokalens fiskbestånd bedömdes som godkänt ur försurningssynpunkt då ett antal elritsor under 40 mm fångades. Även tidigare år har lokalens fiskbestånd bedömts som godkänt med avseende på försurning.

Lokalen är ny sedan år 2000 och ersatte då lokalen vid Alster. Länsstyrelsen har fiskat lokalen från och med 2000 till 2004 samt 2006. Antal fångade fiskarter totalt sett är sex stycken och utgörs av abborre, öring, elritsa, gädda, lake och stensimpa. Dessutom förekommer signalkräfta i måttliga mängder. 0+ öring har endast fångats vid elfisket 2000 och 2004 och då i sparsamma mängder.

Hökabäcken – nedströms vägen

(Uppvidinge kommun)

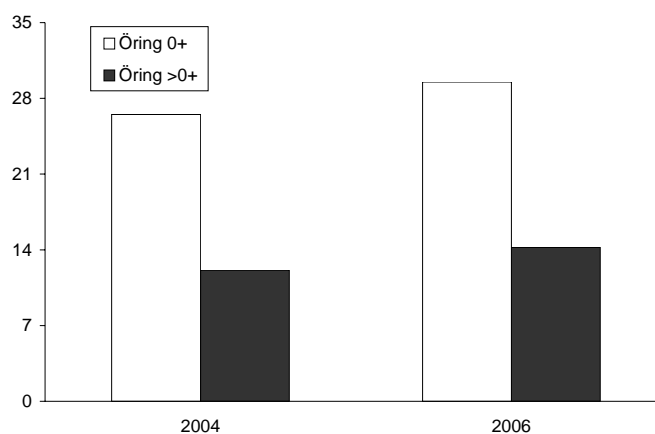
Beskrivning

Hökabäcken rinner ut i norra delen av sjön Alstern och lokalen som fiskas ligger ca 700 m uppströms utloppet i sjön strax nedströms vägen mellan Lenhovda och Älghult. Vid elfiskelokalen finns det bra med uppväxtområden och ståndplatser för öring. Blandskog omger

vattendraget som inte skuggas särskilt mycket. Vattnet är strömmande och botten består av sten, grus och sand. Vegetationen är måttlig med dominans av påväxtalger. Lokalen klassas som en bra uppväxtbiotop för öring.

Resultat och bedömning

Fångsten vid elfisket 2006 bekräftade att Hökabäcken fortfarande är en vitig lek och uppväxtlokal för öring. Lokalen som fiskades 2006 har endast fiskats en gång tidigare nämligen 2004. Då beräknades tätheten av öring till 27 st. 0+ öringar per 100 m², vid 2006 års elfiske beräknades tätheten till ca 30 st. (Figur 6). Resultaten indikerar på en stabil population i bäcken. Även höga tätheter av stensimpa noterades på lokalen, hela 93 st./100 m². Signalkräfta var den tredje art som fångades på lokalen. Avsaknaden av rovfisk på gynnar troligen öringen på den elfiskade lokalen i Hökabäcken. Lokalens fiskfauna bedömdes som godkänd med avseende på försurning.

Figur 6: Beräknade tätheter av öring i Hökabäcken. Antal öringar per 100 m².

Badebodaån – Mada kvarn

(Uppvidinge kommun)

Beskrivning

Sträckan strax nedströms Mada kvarn är fin med strömmande till snabbt strömmande vatten. Det finns sten och höljor som skulle kunna fungera som ståndplatser för fisk. Omgivningen består till stor del av granskog men med ett hygge på den högra sidan av ån. Elfisket på lokalen sker i en liten kvill på den högra sidan. Lokalen bedöms vara en bra uppväxtlokal för öring.

Resultat och bedömning

Ingen öring fångades vid elfisket på lokalen 2006. Däremot fångades elritsa, signalkräfta, lake och gädda. Alla arter fångades i små mängder. Fångsten av elritsa under 40 mm gjorde att lokalens fiskbestånd bedömdes som godkänt ur försurningssynpunkt 2006. Lokalen nedströms Mada kvarn fiskades även 2004 med liknande resultat som 2006.

Bräkneån

Bräkneåns huvudfåra - Nytorp

(Tingsryds kommun)

Beskrivning

Den elfiskade lokalen ligger direkt nedströms Hållsdammen vid Nytorp. Ungefär fem meter utmed den högra sidan av den ca 11 m breda ån fiskas av vid elfisket (Bild 5). Omgivningen består av lövskog, mestadels al och ask, tomtmark och gamla rester av kvarnverksamhet. Beskuggningen är den avfiskade ytan är hög, ca 80 %. Bottenpografin är ojämn och substratet domineras av grus och block. Vegetationen är måttlig och domineras av mossa. Vattnet är strömmande och lokalen klassas som en bra uppväxtlokal för öring.

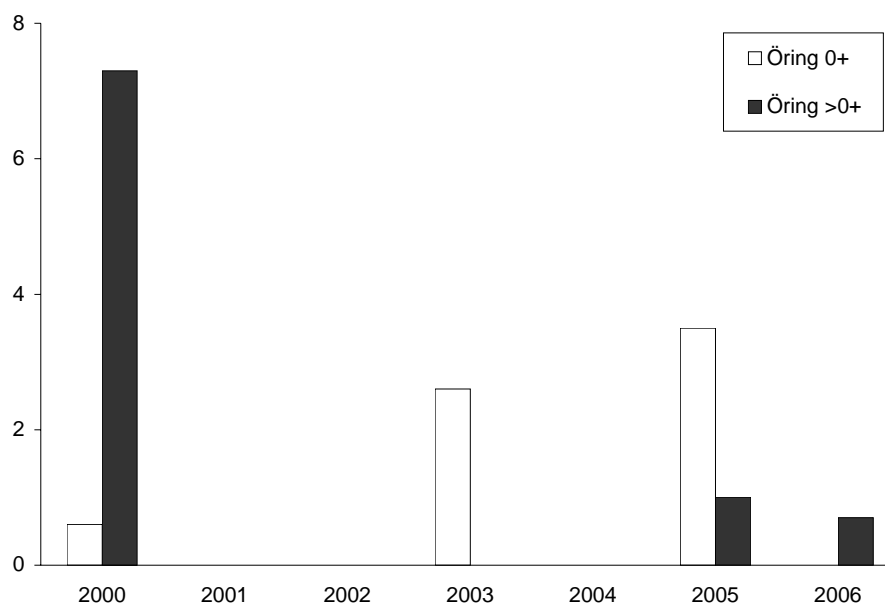
Bild 5: Den elfiskade lokalen i Bräkneån vid Nytorp. I bakgrunden syns Hållsdammens fördämning.

Resultat och bedömning

I Bräkneåns huvudfåra vid Nytorp fångades 2006 endast öring och signalkräfta. Fiskbeståndet bedömdes som ej godkänt ur försurningsynpunkt. Öringbeståndet i Bräkneån vid Nytorp är mycket svagt (Figur 7). Det är svårt att finna en orsak till det svaga öringbeståndet så vattenkemin i ån är godkänd. Den elfiskade lokalen ser dessutom ut att vara en fin lek- och uppväxtlokal för öring med omväxlande lugna och strömmande partier och avsaknad av rovfisk. Även generellt sett är fiskförekomsten på lokalen sparsam. Att vattenkemin i Bräkneån har varit stabil över godkända värden de senaste fem åren gör att bedömningen av fiskbeståndet såsom

försurningspåverkat troligen beror på andra orsaker än dålig vattenkemi.

Lokalen fiskades första gången 1996 och därefter 1998-2006. Antal fångade fiskarter är sex stycken och utgörs av, förutom öring och signalkräfta, abborre, benlöja, gädda, lake och mört. Öring planterades ut i ån 2001 och saknades i fångsten vid 2001, 2002 och 2003 års elfiske. De varierande fångsterna av öring tyder på att öringen har svårt att etablera en livskraftig population i ån. Ytterligare åtgärder behövs troligen för att på sikt skapa en livskraftig population i ån.

Figur 7: Beräknade tätheter av öring i Bräkneån vid Nytorp. Antal öringar per 100m².

Helge å

Helge ås huvudfåra – Syd Linnefalla

(Älmhults kommun)

Beskrivning

Lokalen ligger i Helgeåns huvudfåra strax norr om Hallaryd. Ungefär tre meters bredd längs åns högra sida fiskas av (Bild 6). Helge å omges på platsen av blandskog och beskuggningen av själva lokalen är ca 40 %. Den relativt ovanliga ormbunksväxten safsa växer utmed vattendraget. Bottentopografin är ojämn och botten består i huvudsak av större block och sten. Medeldjupet är ca 0,3 m och vattenhastigheten strömmande. Övervattensvegetation saknas medan undervattensvegetationen domineras av påväxtalger. Död ved i vattnet saknas helt och lokalen klassas som en bra uppväxtlokal för öring.

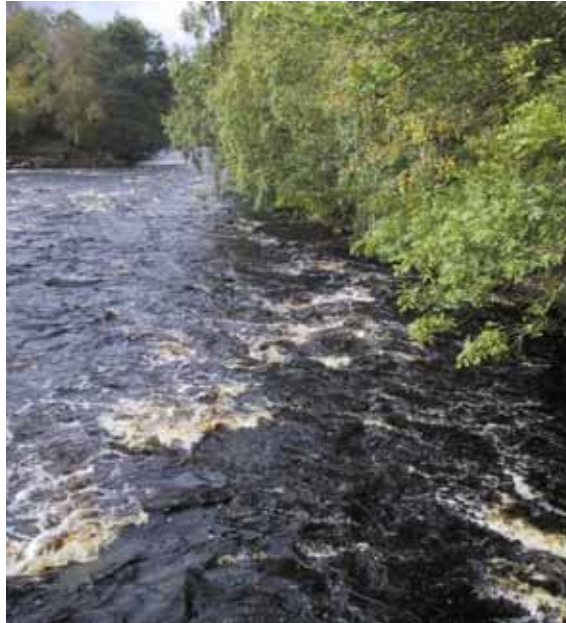

Bild 6. Helge å vid Linnefalla. Fisket sker utmed kanten under trädöverhänget till höger i bild.

Resultat och bedömning

Vid 2006 års elfiske fångades fem arter på lokalen, abborre, benlöja, gädda, lake samt mört. Dessutom undkom en tämligen stor laxartad fisk samt en 40-50 cm lång fisk som troligen var en lake, men som skulle ha kunnat vara en mal. Lokalens fiskbestånd bedömdes som godkänt ur försurningssynpunkt då flera mörtar under 10 cm fångades. Även tidigare har lokalens fiskbestånd bedömts som godkänt då små mörtar och färna har fångats.

Länsstyrelsen fiskade lokalen första gången 1996 och därefter från 1999 till 2004 samt 2006. Antal fångade arter totalt sett är åtta stycken och utgörs av abborre, benlöja, öring, färna, gädda, lake, mört och ål. Öringyngel har aldrig påträffats på lokalen. Däremot har yngel av färna har fångats vid flera elfisken. Den enda öring som fångats på lokalen var knappt 40 cm lång och troligen utplanterad.

Helge å – Sälleberg

(Ljungby kommun)

Beskrivning

Lokalen ligger 4,3 km uppströms Helge ås utlopp i Ryssbysjön. Omgivningen består av barrskog med inslag av al närmast vattnet (Bild 7). Ett mindre kalhygge tangerar åns högra sida och beskuggningen av själva lokalen är ca 40 %. Vattendragets totala bredd är ca 11 m och ungefär fyra meters bredd längs den vänstra sidan fiskas av. Medeldjupet på lokalen är ca 0,3 m. Substratet domineras av mindre och större block och bottenpogografien är ojämn. Bottenvegetationen är måttlig och domineras av mossa. Vattenhastigheten är snabbt strömmande och vattnet är starkt humusfärgat. Lokalen klassas som en bra uppväxtlokal med många ståndplatser för öring.

Bild 7: Lokalen i Helgeån vid Sälleberg är en fin öringbiotop med många ståndplatser för större öring.

Resultat och bedömning

Vid elfisket 2006 fångades endast lake och mört på lokalen. Några av de fångade mörtarna var under 10 cm varför lokalens fiskbestånd bedömdes som ej försurningspåverkat. Mört under tio centimeter har inte fångats tidigare under hela 2000-talet och fiskbeståndet har då inte heller bedömts som godkänt.

Lokalen fiskades av Länsstyrelsen i Kronobergs län första gången 1995 och därefter 1998-2006. Det totala antalet fångade fiskarter är fyra stycken och utgörs av öring och gädda förutom lake och mört. Öring har planterats ut i ån och stora årsyngel alternativt 1+ öring påträffades 2003 och 2004.

Helge å – Sunnerfors

(Ljungby kommun)

Beskrivning

Vid Sunnerfors, ca 600 m uppströms Ryssbysjön, breder Helge å ut sig i ett mindre kvillområde. Elfisket bedrivs i den nordligaste (högra) kvillen. Omgivningen består av lövskog mestadels al och ask. Beskuggningen av vattendraget är ca 90 %. Utmed ån löper en liten grusväg. Bottentopografin är ojämn och bottenstrukturer domineras av större sten och block (Bild 8). Bottenvegetationen är måttlig och domineras av mossa. Vattenhastigheten är snabbt strömmande och lokalen klassas som en bra uppväxtlokal för öring.

Bild 8: Vattenhastigheten är hög på den elfiskade lokalen i kvillområdet vid Sunnerfors.

Resultat och bedömning

Vid elfisket 2006 fångades fem arter, abborre, mört, lake och signalkräfta, samt en cyprinid som troligen var en björkna. Fiskbeståndet bedömdes som ej försurningspåverkat då flera mörtar under 10 cm fångades.

Lokalen fiskades första gången 1986 av utredningskontoret i Jönköping. Länsstyrelsen har fiskat lokalen 1995 och 1998-2004 samt 2006. Antal fångade fiskarter totalt sett är nio stycken och utgörs, förutom de arter som fångades 2006, av öring, gädda och sutare. Den öring som fångats på lokalen var inplanterad. Årsyngel av öring har aldrig påträffats varför inplanteringen troligen inte har lyckats att bidra till att en livskraftig population har etablerats i ån.

Lilla Helge å - Tjurkö kvarn

(Ljungby kommun)

Beskrivning

Den elfiskade lokalen ligger i ett kvillområde ungefär en kilometer uppströms Lilla Helge ås utlopp i sjön Möckeln. I området finns en fungerande kvarn och rester av gammal kvarnverksamhet (Bild 9). Lokalen är omgiven av lövskog mestadels bestående av al. Beskrivningen av den elfiskade lokalen är ca 70 %. Den fiskade kvillen är ca 2,5 m bred och har ett medeldjup på ungefär 0,2 m. Bottenprofilen är ojämn och bottenstratet domineras av mindre block och grus.

Vattenhastigheten är strömmande. Över- och undervattensvegetationen är ringa och domineras av alger. Lokalen klassas som en medelgod uppväxtlokal för öring.

Bild 9: Lilla Helgeån vid Tjurkö kvarn. Vanligtvis fiskas fåran till vänster i bild. Vattenföringen vid tidpunkten för elfisket var högt.

Resultat och bedömning

Bara tre arter fångades vid elfisket 2006, lake, gädda och signalkräfta. En utav gäddorna var stor för att fångas med elfiske, den vägde 1,1 kg. Trots den sparsamma fångsten på lokalen blev bedömningen av fisk- och kräftbeståndet ändå godkänd ur försurningssynpunkt. Det berodde på att yngel av signalkräfta påträffades vid elfisket. Kräft-yngel har även fångats 2000, 2002, 2003 och 2004

Lokalen fiskades första gången 1986 av utredningskontoret i Jönköping. Länsstyrelsen har därefter fiskat lokalen 1995 och 1998-2004 samt 2006. Antal fångade fiskarter på lokalen är totalt sett sex stycken och utgörs av öring, abborre, mört, lake, gädda och sutare. Signalkräfta förekommer tämligen rikligt medan fiskbeståndet på lokalen är ganska sparsamt.

Lillån – Hallaryd

(Älmhults kommun)

Beskrivning

Lillån är ett biflöde till Helge å och rinner ut i Helge ås huvudfåra i Hallaryd. Lokalen, som ligger ca 400 m uppströms utloppet i Helge å, omges av betesmark och lövskog bestående av al och ek på norra (vänstra) sidan. På södra sidan av ån dominerar villatomter. Ormbunksväxten safsa växer på åns sidor vid lokalen. Beskuggningen av vattnet är hög ca 90 %. Bottenpografien är ojämn och domineras av block och sten, men även sand och grus förekommer. Vattendragets bredd är ca 6 m och medeldjupet ca 0,25 m vid låg vattenföring.

Vattenhastigheten är hög och klassas som näst intill forsande. Botten-

vegetationen är ringa och består mestadels av påväxtalger. Lillåns vatten är humöst med omfattande järn/manganutfällningar på botten. Lokalen klassas som en medelgod uppväxtplats för öring. Vid elfisket 2006 var vattenföringen mycket hög och endast två meters bredd längs ån vänstra sida kunde fiskas. På grund av den höga vattenföringen genomfördes endast två fiskeomgångar.

Resultat och bedömning

De arter som trots det höga vattenflödet fångades vid elfisket 2006 var signalkräfta, abborre och sandkrypare. På grund av fångsten av sandkrypare bedömdes fiskbeståndet på lokalen som godkänt ur försurningssynpunkt. Fiskbeståndet tillstånd har tidigare bedömts som underkänt trots förekomst av både färna och sandkrypare eftersom det bedömts som troligt att dessa arter vandrat mellan lokalen och Helgeåns huvudfåra.

Lokalen har fiskats av Länsstyrelsen i Kronobergs län med start 1995 och därefter från 1998 till 2006 med undantag av 2001 då fisket omöjliggjordes av alltför hög vattenföring och 2005 då lokalen prioriterades bort. Antal fångade fiskarter på lokalen är sju stycken och utgörs av öring, abborre, färna, gädda, lake, mört och sandkrypare. Enstaka signalkräftor har också fångats. Öringfångsten som härrör från 1995 var resultatet av en utsättning och öring har inte påträffats i ån sedan dess. Sandkrypare fångas däremot regelbundet och den ovanliga färnan har fångats på lokalen vid något enstaka tillfälle.

Lillån – Örtorpet

(Älmhults kommun)

Beskrivning

Vid lokalen delar Lillån upp sig i två fåror. Elfisket bedrivs i den högra sidofåran. Omgivningarna utgörs till stor del av sankare mark. Vegetationen i och runt vattendraget består bl.a. av säv, topplösa, rikligt med vattenklöver, flotagräs, och tre olika arter av nate samt av grönslick. Trädvegetationen domineras av al och björk. Vattnet är svagt strömmande och bottenpografien ganska jämn. Hela vattendraget är ca 20 m brett medan den fiskade fåran är ungefär tre meter bred. Endast en liten del, ungefär 10 %, av den elfiskade ytan är beskuggad. Lokalen bedöms som en medelgod öringbiotop.

Resultat och bedömning

Vid 2006 års elfiske fångades signalkräfta, gädda, lake, bäcknejonöga och bergsimpa. Det var första gången som bäcknejonöga fångades på lokalen. Lokalen fisk- och kräftbestånd fick godkänt ur försurningssynpunkt 2006 då ett tiotal yngel av signalkräfta fångades.

Lokalen har även fiskats 2002 och 2003 då har förutom de arter som fångades vid 2006 års fiske även färna fångats. Fiskbeståndet bedömdes som godkänt även 2002 och 2003 p.g.a. fångsten av färnayngel. Varför det inte fångades några färnayngel på lokalen 2006 är svårt att ge någon enkel förklaring på. Redan mellan 2002 och 2003 skedde det dock en drastisk minskning av den från fångstresultatet beräknade

tätheten av färnayngel. Den beräknade tätheten minskade från över 60 ner till bara 4 yngel per 100 m² avfiskad yta. Slutsatsen av resultaten blir att det är möjligt att färnan har försvunnit från lokalen vid Örtorpet.

Lagan

Björkönaån - Yafors

(Ljungby kommun)

Beskrivning

Björkönaån rinner mellan Yasjön och Unnen. Den elfiskade lokalen i Björkönaån ligger ungefär två kilometer uppströms sjön Unnen och omges av lövskog. Beskuggningen av vattendraget är hög, ca 70 % (Bild 10). Bredden är ungefär tre meter och medeldjupet 0,2 m. Botten-topografin är ojämn med mycket sten och block, substratet domineras av grus och sand. Bottenvegetation förekommer i ringa mängd, mestadels i form av mossa och påväxtalger. Vattenhastigheten är strömande och lokalen klassas som en bra uppväxtbiotop för öring. Efter stormen Gudrun ligger ett antal stora träd tvärs över ån vilket gör att lokalen numera är mycket svårfiskad.

Bild 10: Björkönaån vid Yafors är en bra öringbiotop och har tidigare haft ett mycket starkt bestånd av flodkräfta som nu verkar ha drabbats av kräftpest.

Resultat och bedömning

Vid elfisket 2006 fångades abborre, mört, gädda och lake på lokalen. Även en stor ål observerades i andra fiskeomgången men den lät sig inte fångas. Det fångades dessvärre inte några flodkräftor över huvud taget. Flodkräftor har fångats vid varje elfiske fram till och med 2006, mellan 2003 och 2004 skedde dock en rejäl minskning av fångsten från ca 30 st. till 3 st. kräftor per 100 m². Lokalen fiskades inte 2005. Före 2003 låg fångsterna stabilt kring 30 kräftor per 100 m² med undantag av 2001 då nästan 120 flodkräftor per 100 m² fångades. Beståndet av flodkräfta har tidigare varit mycket starkt och då till största delen utgjorts av små individer. Troligen har pesten slagit ut beståndet. Fiskebeståndet bedömdes dock som godkänt ur försurningssynpunkt då mört under 10 cm fångades. Lokalen har även tidigare under 2000-talet bedömts som godkänd med avseende på försurning.

Lokalen fiskades för första gången 1993 av Lunds universitet. Länsstyrelsen i Kronobergs län har fiskat lokalen 1996 och 1998-2004 samt 2006. Antal fångade fiskarter på lokalen totalt sett är sju stycken och utgörs av öring, abborre, braxen, gädda, lake, mört och ål. Braxen fångades vid 1996 års fiske och fångsten bestod troligen av fisk som vandrat upp från Unnen. Större öring förekommer sporadiskt i låga tätheter medan 0+ öring aldrig har påträffats på lokalen. Den sparsamma öringförekomsten kan bero på regleringen av vattendraget strax uppströms den elfiskade lokalen. En fiskväg förbi vandringshindret vid Yafors samt biotopvård av ån skulle förbättra förutsättningarna för öringen avsevärt.

Lidhultsån - Önnekvarn

(Ljungby kommun)

Beskrivning

Lidhultsån kallas den korta reglerade förbindelsen mellan sjöarna Unnen och Bolmen. Den elfiskade lokalens omgivning består av lövskog, betesmark och tomtmark. Omfattande röjning har utförts utmed lokalen vilket har medfört att beskuggningen av vattendraget har minskade från ca 70 till ner mot 30 % mellan 1999 och 2001. Bottenpografin är ojämn och det dominerande substratet är större sten och mindre block (Bild 11). Övervattensvegetation saknas och bottenvegetationen i form av mossa och påväxtalger förekommer i liten mängd. Vattenhastigheten är strömmande och lokalen klassas som en bra uppväxtlokal för öring.

Bild 11: Den elfiskade lokalen i Lidhultsån vid Önnelva är påverkad av reglering, rensning och röjning.

Resultat och bedömning

Vid 2006 års elfiske i Lidhultsån fångades abborre, gädda, lake, ål och signalkräfta. Signalkräfta var den art som till antalet fångade individer dominerade klart, ett 40-tal kräftor fångades. Bland de fångade kräftorna fanns det ett antal yngel varför lokalen kräft- och fiskfauna bedömdes som godkänd ur försurningssynpunkt. Innan 2002 så bedömdes lokalen som ej godkänd med avseende på försurning.

År 1993 fiskades lokalen av Lunds universitet. Länsstyrelsen i Kronobergs län har fiskat lokalen 1995 och 1999-2004 samt 2006. Totalt antal fångade fiskarter är sju stycken och utgörs förutom av de arter som fångades 2006 av öring, gers och mört. Öring, som aldrig fångats i några högre tätheter, samt signalkräfta fångades för första gången 2001. Laken uppvisar generellt sätt höga tätheter och ål upp till ungefär 25 cm längd fångas årligen.

Krokån – Tället

(Ljungby kommun)

Beskrivning

Krokån är ett större biflöde till Lagan som ansluter till huvudfåran i Hallands län. Den elfiskade lokalen ligger ca 1,5 km uppströms länsgränsen. Omgivningen består av blandskog av mestadels al och beskuggningen av lokalen är endast ca 10 % (Bild 12). Krokåns totala bredd är ungefär 16 m varav 8 meters bredd utmed den norra (högra) stranden fiskas av. Sten och grus är det dominerande bottenstruktivet. Bottenprofilen är intermediär och vattenhastigheten strömmande.

Påväxtalger är dominerande bottenvegetation och förekommer i måttliga mängder. Det finns gott om block i vattnet och lokalen klassas som en bra biotop för öring.

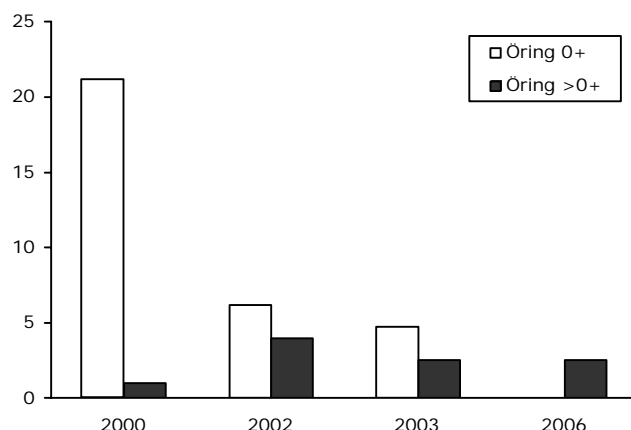

Bild 12: Krokån vid Tället är en mycket fin öringbiotop med gott om Ståndplatser för stor öring, lekgrus och grunda partier lämpliga för öringyngel.

Resultat och bedömning

Öring, elritsa och en flodkräfta fångades vid elfisket på lokalen 2006. För första gången på 2000-talet fångades inte någon 0+ öring (Figur 8). Lokalens fiskbestånd bedömdes ändå som godkänt ur försurnings-synpunkt då flera elritsor under 40 mm fångades. Flodkräftan som fångades kan komma från en svag restpopulation som finns kvar i ån.

Lokalen fiskades fyra gånger på 80-talet av Utredningskontoret i Jönköping och Sötvattenslaboratoriet. Länsstyrelsen i Kronobergs län har fiskat lokalen 1998-2000, 2002-2003 samt 2006. 2001 omöjliggjordes fiske p.g.a. den höga vattenföringen. Det totala antalet fångade fiskarter på lokalen är tre stycken och utgörs av öring, elritsa och gädda. Förutom vid 2006 års fiske ingick flodkräfta i fångsten vid elfisket 1983 och 1986. Öringtätheten på lokalen varierar kraftigt mellan åren. Under elfisket 2000 var den beräknade tätheten av 0+ öring 21,1/100 m², vilket är den högsta siffran hittills på lokalen. Från år 2000 har det sedan skett en stadig minskning av fångsten 0+ öring fram till 2006 då ingen 0+ öring fångades. Vad detta beror på är svårt att säga i dagsläget, då bl.a. fångsten av större öring har legat förhållandevis stabilt om än på låga nivåer under 2000-talet. En förklaring kan vara att det fortfarande förekommer perioder med riktigt låga pH-värden.

Figur 8: Beräknade tätheter av öring i Krokån vid Tället.
Antal öringar per 100 m².

Ålkistebäcken – Brudadunge

(Ljungby kommun)

Beskrivning

Ålkistebäcken avvattnar Gunnaltasjön och rinner ut i Krokån vid Abbeshult. Lokalen ligger ca 300 m uppströms utloppet i Krokån och omges av kalhygge och blandskog. Beskuggningen av bäcken är ungefär 10 % (Bild 13). Bäcken är ca 2 m bred och har ett medeldjup på ca 0,2 m. Bottenpografin är ojämn och domineras av större sten och block. Undervattensvegetationen består av mossa som förekommer i liten mängd. Förekomsten av död ved är god, 2001 noterades t.ex. 17,4 död ved per 100 m². Vattenhastigheten är strömmande och lokalen klassas som en bra uppväxtbiotop för öring.

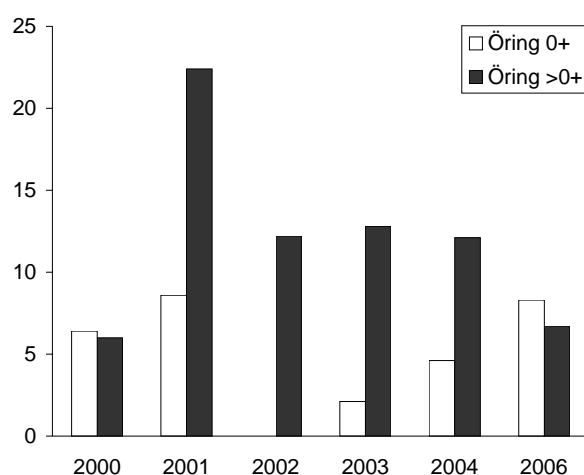
Resultat och bedömning

Vid elfisket 2006 fångades alla de arter som tidigare har fångats på lokalen i Ålkistebäcken, nämligen abborre, gädda, elritsa och öring. Fångsten av abborre var stor, närmare 100 abborrar fångades. Det berodde på att det hade samlats ett stim abborrar strax nedanför den vägtrumma som utgör slutet på elfiskelokalen. Trumman utgör även ett vandringshinder för fisken i bäcken. Det verkar som att tillväxten hos öringarna i Ålkistebäcken är långsam, de minsta 0+ öringarna var bara strax över 50 mm. Lokalens fiskbestånd bedömdes som godkänt ur försurningssynpunkt eftersom det regelbundet fångas 0+ öring på lokalen (Figur 9).

Ålkistebäcken vid Brudadunge har fiskats vid åtta tillfällen av Länsstyrelsen i Kronobergs län, 1996 och 1999-2004 samt 2006. Det tidigare svaga öringbeståndet ligger numera tämligen stabilt på mellan 5-10 0+ öringar per 100 m² och lite högre för större öring (Figur 9).

Bild 13: Ålkistebäcken vid Brudadunge. Lägga märke till avverkningen till höger i bild.

Figur 9: Beräknade tätheter av öring i Ålkistebäcken vid Brudadunge. Antal öringar per 100 m².

Vänneån – Kåpsjöbäcken SO Skinnersböke

(Markaryds kommun)

Beskrivning

Kåpsjöbäcken avvattnar Kåpsjön och rinner ut i övre delen av Vänneån. Lokalen i Kåpsjöbäcken bildar gräns mellan en sommarstugetomt och ett bestånd av blandskog (Bild 14). Beskuggningen av vattendraget är hög, ca 80 %. Bäckens bredd är ungefär två meter bred och

har ett normalt medeldjup på 0,1-0,2 m vid tiden för det årliga elfisket. Lokalen avslutas med en djuphåla med ett maxdjup på över en meter. Sten är det dominerande bottenstrat och mossor förekommer i ringa mängd. Vattenhastigheten är strömmande vid normal vattenföring. Lokalen klassas som en bra uppväxtplats för öring.

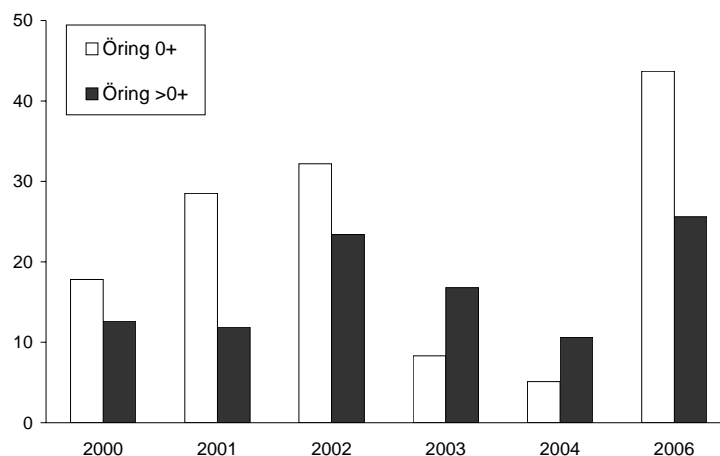

Bild 14: En forsande sträcka av Kåpsjöbäcken vid Skinnersböke.

Resultat och bedömning

Vid 2006 års elfiske fångades abborre, gädda och öring i Kåpsjöbäcken. Trots förekomsten av rovfisk var tätheterna av öring de klart högsta som har noterats i bäcken (Figur 10). Det är positivt att en så liten bäck som Kåpsjöbäcken, som inte är mycket mer än en rännil under sommaren, har ett så stabilt bestånd av öring. Försumningsbedömningen av fiskbeståndet var godkänd, vilket den varit sedan 1999.

Länsstyrelsen i Kronobergs län har fiskat lokalen vid nio olika tillfällen, 1996 och 1998-2004 samt 2006. Totalt sett har det fångats fem olika fiskarter i bäcken. Det är förutom 2006 års arter abborre, gädda och öring även elritsa och mört. Flodkräfta förekom rikligt i Kåpsjöbäcken innan kräftpesten slog ut beståndet i Vänneåns vattensystem 2001. Elritsa fångades i bäcken för första gången 2001.

Figur 10: Beräknade tätheter av öring i Kåpsjöbäcken. Antal öringar per 100 m².

Vänneån – Fagerdala uppströms landsvägsbron

(Markaryds kommun)

Beskrivning

Vänneån är ett större biflöde till Lagan. Den elfiskade lokalen ligger ca 1 km uppströms länsgränsen mot Halland. Vänneån rinner här parallellt med en landsväg och omges av blandskog (Bild 15). Beskuggningen av lokalen är ungefär 40 %. Vänneån är vid lokalen ca 15-20 m bred, knappt halva bredden utmed åns västra (högra) sida fiskas av. Botten domineras av större och mindre sten som täcks av måttliga mängder påväxtalger och slingerväxter. Vattenhastigheten är strömmande vid normal vattenföring. Sträckan är biotopvärdad och lokalen klassas som en bra uppväxtbiotop för öring.

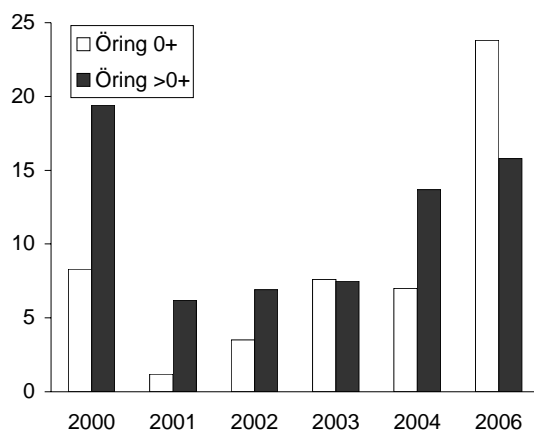

Bild 15: Vänneån vid Fagerdala är en fin öringbiotop med gott om ståndplatser.

Resultat och bedömning

Vid lokalen strax uppströms landsvägsbron vid Fagerdala i Vänneån fångades 2006 bara öring. Tätheterna av 0+ öring var de högsta som noterats på lokalen och tätheterna av större öring var de högsta sedan 2000 (Figur 11). Lokalens fiskbestånd bedömdes, precis som tidigare år, som godkänt ur försurningssynpunkt.

Lokalen fiskades fyra gånger på 80-talet av Sötvattenslaboratoriet och Utredningskontoret i Jönköping. Länsstyrelsen i Kronobergs län har fiskat lokalen mellan 1998-2004 samt 2006. Det totala antalet fångade fiskarter är tre stycken och utgörs av öring, elritsa och gädda. Vid elfisket 1999 och tidigare ingick även flodkräfta i fångsten. 2001 var vattennivån mycket över det normala, vilket troligen påverkade fångsteffektiviteten negativt. Tätheterna av öring har varit relativt stabila under 2000-talet med undantag av 2006 då en kraftig ökning av 0+ noterades. Oftast har tätheten större öring (>0+) varit högre än den för 0+ öring, vilket kan bero på att biotopen på lokalen är gynnsam för större öring.

Figur 11: Beräknade tätheter av öring i Väanneån vid Fagerdala. Antal öringar per 100 m².

Väanneån - Hallarna

(Markaryds kommun)

Beskrivning

Väanneån är ett större biflöde till Lagan. Den elfiskade lokalen ligger långt upp i Väanneåns vattensystem, ett par kilometer uppströms Vivljunga samhälle. Väanneån rann tidigare vid lokalen genom barrskog men det har nu öppnats ett hygge på åns högra sida (Bild 16). Längs den vänstra sidan löper en grusväg. Al är det dominerande trädslaget närmast ån. Den ungefär åtta meter breda ån är troligen rensad och har en jämn botten bestående av grus, sand och mindre sten. Vattenhastigheten är svagt strömmande till strömmande. Den sparsamma vattenvegetationen består i första hand av mossa och påväxtalger. Trots bristen på ståndplatser klassas lokalen som en bra uppväxtbiotop för öring. Förutsättningarna för öring skulle dock kunna förbättras avsevärt genom utläggning av större sten och block som skulle skapa de ståndplatser som saknas idag.

Bild 16: Vänneån vid Hallarna. Vattenföringen var hög vid tidpunkten då fotot togs.

Resultat och bedömning

Av någon anledning är fångsten på lokalen vid Hallarna ofta sparsam. Vid elfisket 2006 fångades endast åtta elritsor och en gädda. Eftersom elritsa fångas regelbundet och de flesta av 2006 års elritsor var under 40 mm bedömdes lokalens fiskbestånd ändå som godkänt ur försurningssynpunkt år 2006, precis som tidigare under 2000-talet. Vad den svaga fångsten beror på är svårt att säga. Det finns gott om öring både i Vänneån och i den närliggande Kåpsjöbäcken. Vattnet på lokalen är svagt strömmande och botten som är jämn består av sten och grus. Det som saknas är kanske sten och död ved i vattnet som skapar gömslen och ståndplatser i vattendraget.

Länsstyrelsen i Kronobergs län har fiskat lokalen 1996 och 1998-2004 samt 2006. Totalt sett har det fångats tre olika fiskarter på lokalen, öring, elritsa och gädda. Flodkräfta förekom rikligt innan kräftpesten slog ut beståndet i Vänneåns vattensystem 2001. Öring förekommer mycket sparsamt på lokalen. När det fångas öring handlar det oftast bara enstaka individer. Ingen öring har fångats sedan 2003 då tre 0+ och två större öringar fångades.

Mieån

Lunkbäcken – Nedströms Lunksjön

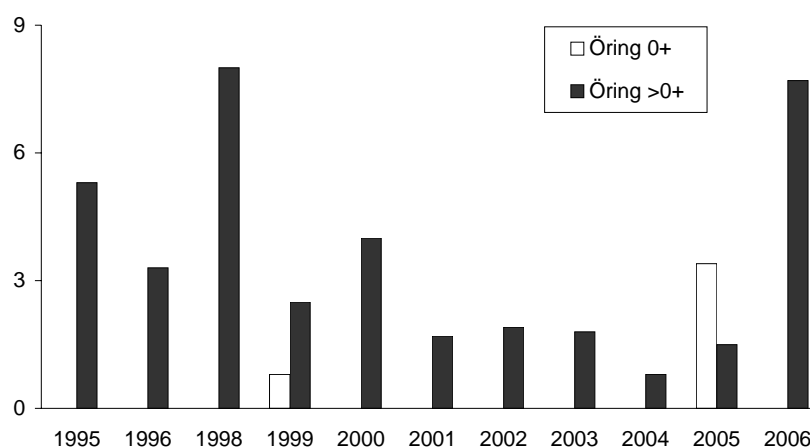
(Tingsryds kommun)

Beskrivning

Lunkbäcken avvattnar Lunksjön och rinner ut i västra delen av sjön Mien. Lokalen omges av yngre lövskog och beskuggas till ca 60 %. Lunkbäcken är ungefär fyra meter bred och har ett medeldjup på ca 0,2-0,3 m. Bottentopografien är ojämn och dominerande substrat är block och grus. Vattenhastigheten är strömmande. Över- och undervattensväxter förekommer i liten mängd och det är påväxtalger som dominerar. Lunkbäcken biotopvårdades i mitten av 1990-talet och klassas som en bra lek- och uppväxtlokal för öring.

Resultat och bedömning

Vid elfisket i Lunkbäcken 2006 fångades abborre och öring samt flodkräfta. Flodkräfta, som förekommer sparsamt i Mienområdet, har inte fångats tidigare i bäcken och årets fångst bestod av en individ. I Lunkbäcken hade inte öringyngel fångats sedan 1999 innan det vid 2005 års elfiske fångades två yngel (Figur 12). Där emellan byttes elfiskelokal i bäcken. Sedan 2003 fiskas en sträcka ca 50 m längre uppströms i bäcken jämfört med tidigare. Vid 2006 års fiske fångades det återigen inga öringyngel i Lunkbäcken. Enligt uppgift från FVO vandrar sjölevande öring från Mien upp i Lunkbäcken för att leka. Detta kunde styrkas genom att två relativt stora lekfiskar på ca 0,5 kg fångades under elfisket. Tätheten av stor öring var 2006 den högsta sedan 1998 (Figur 12). Vattenkvaliteten i bäcken är godkänd och inte en trolig orsak till avsaknaden av öringyngel. Då det efter biotopvården på 1990-talet finns fina lekbottnar i bäcken ligger troligen problemet i överlevnaden hos ynglen. Predation från abborre lake och gädda är en möjlig förklaring till att det fångas så lite öringyngel i bäcken. Bäckens korta längd och placering mellan två sjöar gör att rovfisk från

Figur 12: Beräknade tätheter av öring i Lunkbäcken. Antal öringar per 100 m². Observera att det skedde ett byte av lokal mellan 2002 och 2003.

sjöarna kan vandra in i bäcken och äta upp de öringyngel som kläcks. I ett försök att öka överlevnaden hos öringynglen skulle man kunna fiska ut rovfisk samt sätta ett nät i mynningen som förhindrar upp-
vandring av rovfisk under sommaren. På grund av avsaknaden av 0+
öring klassades Lunkbäcken 2006 som ej godkänd ur försurningssyn-
punkt. Det är bara år 2005 under 2000-talet som bäcken har klassats
som godkänd med avseende på försurning.

Utredningskontoret i Jönköping har fiskat i Lunkbäcken 1986 och
1989 och Länsstyrelsen i Kronobergs län 1994-1996 och 1998-2006.
Totalt antal fångade fiskarter är nio stycken och utgörs av öring,
abborre, braxen, elritsa, gers, gädda, lake, mört och ål. Närheten till
Lunksjön och Mien förklarar troligen den höga artrikedomen och
förekomsten av de, vid elfiske, ovanliga arterna gers och braxen.

Bastaremlålabäcken – uppströms vägen

(Tingsryds kommun)

Beskrivning

Bastaremlålabäcken är ett litet biflöde till Drevån som är sjön Miens
största tillflöde. Lokalen i Bastaremlålabäcken omges av barrskog och
är beskuggad till ca 60 % (Bild 17). Vattendragets bredd är ungefär tre
meter och medeldjupet är ca 0,25 m. Bäcken är biotopvårdad och flera
mindre höljor har byggts för att säkra vattennivån sommartid. Mindre
stenar och block är dominerande bottensubstrat och vattenhastigheten
är strömmande. Vattenvegetationen är ringa och domineras av
påväxtalger. Lokalen klassas som en bra uppväxtbiotop för öring.

Resultat och bedömning

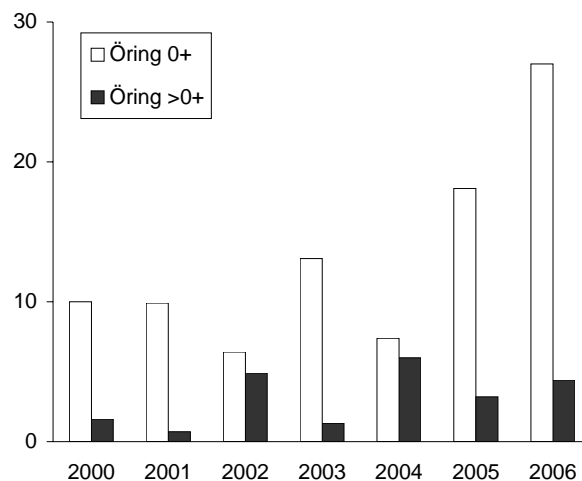
I Bastaremlålabäcken fångades öring, gädda och lake vid elfisket 2006.
Öring dominerade kraftigt till antalet individer som fångades. Totalt
sett fångades 40 öringar, två lake och en gädda. Beståndet av större
öring har varit ganska stabilt under 2000-talet medan fångsten av
yngel nästan har tredubblats mellan 2000 och 2006 (figur 13). Lokalens
fiskbestånd bedömdes 2006, precis som under hela 2000-talet, som
godkänt med avseende på försurning.

Från elfiskelokalen i Bastaremlålabäcken är det fria vandringsvägar
ner till sjön Mien. Eftersom produktionen av öringyngel är svag både i
Drevån och Lunkbäcken är Bastaremlålabäcken troligen den viktigaste
lek- och uppväxtlokalen för Miens öring. Fungerande yngelproduk-
tion i endast ett litet vattendrag är dock troligen för litet för att bibe-
hålla en livskraftig öringpopulation i Mien på lång sikt.

Länsstyrelsen i Kronobergs län har fiskat lokalen i Bastaremlå-
bäcken vid sju tillfällen, 1994-1996 och 1998-2006. Det totala antalet
fångade fiskarter är fyra stycken och utgörs, förutom av 2006 års arter,
öring, gädda och lake, även av elritsa.

Bild 17: den elfiskade lokalen i Bastaremlåbäcken.
Vattenföringen var vid tidpunkten för fotot hög.

Figur 13: Beräknade tätheter av öring i Bastaremlåbäcken.
Antal öringar per 100 m².

Drevån – 1 km nedströms Drevsjön

(Tingsryds kommun)

Beskrivning

Vid elfiskelokalen är Drevån ungefär 10 m bred och ungefär halva vattendragets bredd, längs den vänstra sidan, fiskas av. Botten domineras fullkomligt av stora block som uppskattningsvis täcker ungefär 40-50 % av ytan (Bild 18). Mellan blocken domineras bottenstrukturer av sten och grus. Vattnet är svagt strömmande och

beskuggningen av vattendraget liten (ca 5 %). Bland vegetationen dominerar påväxtalger, men det finns även mossa och viss övervattensvegetation. Omgivningarna består mestadels av granskog med inslag av al närmast vattendraget. Lokalen betraktas som en medelgod uppväxtbiotop för öring.

Bild 18: Elfiske i Drevån. På bilden syns blocken som dominerar vattendraget tydligt.

Resultat och bedömning

Lokalen har endast fiskats två gånger 2004 och 2006. Vid det första fisket 2004 fångades enbart elritsa. Det fångades dock många yngel och lokalens fiskbestånd bedömdes som godkänt med avseende på försurning. Vid elfisket 2006 fångades förutom elritsa både öring, gädda och lake. Fångsten av ett öringyngel och elritsa gjorde att lokalens fiskbestånd även 2006 bedömdes som godkänt ur försurningssynpunkt.

Mörrumsån

Mörrumsåns huvudfåra - Lidboholm mittfåran

(Växjö kommun)

Beskrivning

Lokalen ligger i Mörrumsåns huvudfåra mellan sjöarna Madkroken och Örken strax nedströms vattenkraftverket vid Madkrokens utlopp. Nedströms kraftverksdämnet delas ån upp i tre fåror varav mittfåran elfiskas. Omgivningen består av lövskog och sågverks- och kraftverksbyggnader (Bild 19). Fåran är ca 5 m bred med ett medeldjup på ungefär 0,2 m. Beskuggningen från den omgivande lövskogen är hög, upp emot 80 % av. Botten domineras av sten och mindre block och är

måttligt mossbevuxen. Vattenhastigheten är strömmande och lokalen klassas som en bra uppväxtlokal för öring.

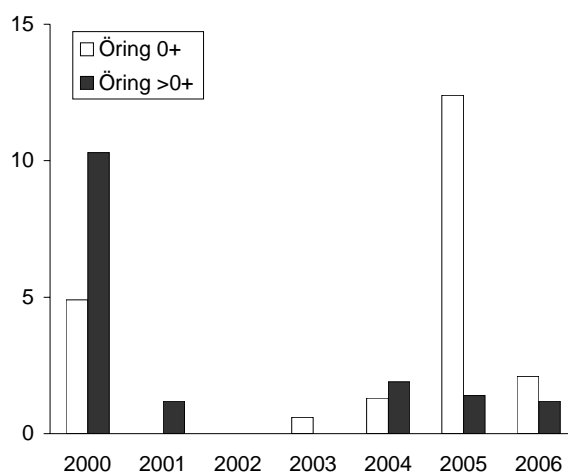

Bild 19. Lokalen i Mörrumsån vid Lidboholm strax nedströms kraftverket.

Resultat och bedömning

I Mörrumsåns huvudfåra vid Lidboholm mellan sjöarna Örken och Madkroken fångades vid 2006 års elfiske abborre, bergsimpa, signalkräfta, lake och öring. Tätheterna av öring har generellt sett varit låga på lokalen under 2000-talet med undantag av år 2000 och 2005. 2006 års fångst låg något över de år med lägst fångst (Figur 14). Antalet lakar som fångades var det högsta under hela 2006 års elfiske, 38 st. Det gav en beräknad täthet på ca 30 individer per 100 m² vilket är ett tämligen normalt resultat för lokalen. Predation från lake kan vara en förklaring till att det fångas så få öringyngel på lokalen vid Lidboholm. De signalkräfter som fångades hörde till de största som noterades under hela 2006 års elfiske. Resultatet av 2006 års elfiske medförde att lokalens fiskbestånd bedömdes som godkänt med avseende på försurningspåverkan. Samma bedömning har gjorts under hela 2000-talet.

Lokalen fiskade första gången 1994 och därefter 1998-2006. Antal fångade fiskarter är sju stycken och utgörs av öring, abborre, benlöja, bergsimpa, gädda, lake och mört. Signalkräfta förekommer numera tämligen rikligt. Öring utplanterades under 90-talet och naturlig reproduktion sker numera på lokalen. Troligen är dock predation från lake och gädda hård på öringynglen.

Figur 14. Beräknade tätheter av öring i Mörrumsån vid Lidboholm. Antal öringar per 100m².

Agga å - Nedströms kraftverket

(Växjö kommun)

Beskrivning

Elfiskelokalen som ligger i ett kvillområde strax nedströms Hanefors kraftverk och är starkt regleringspåverkad. Al och ask är dominerade trädslag i den blandskog som omger vattendraget (Bild 20). Utmed lokalen löper en grusväg. Sträckan är biotopvårdad och innehåller till största delen mindre block, grus och sten. Vattenhastigheten är strömmande och bottenvegetation domineras av mossa. Vattendjupet vid medelvattenföring är ca 0,2 m och vattendragets bredd är ungefär sex meter. Biotopvården bidrar i hög grad till att lokalen klassas som en bra uppväxtlokal för öring.

Bild 20: Agga å är vid elfiskelokalen en fin öringbiotop, men ån är desovärre regleringspåverkad.

Resultat och bedömning

Vid elfisket 2006 fångades gädda, lake och en ål på lokalen i Agga å. Fiskbeståndet på lokalen bedömdes som ej godkänt med avseende på försurning. Bedömningen av fiskbeståndet varierar från till år. Orsaken till variationen är troligen inte försurning utan kan bero på korttidsregleringen vid Hanefors kraftverk strax uppströms lokalen. Vattenkemin vid Tegnabysjöns utlopp, ca 10 km uppströms elfiskelokalen, har legat stabilt över de uppsatta målen sen mitten av 1980-talet. Både 2002 och 2003 fångades det mörtyngel på lokalen och fiskbeståndet bedömdes då som godkänt ur försurningssynpunkt.

Lokalen elfiskades första gången 1996 och därefter 1998-2004 samt 2006. Antal fångade fiskarter är sju stycken och utgörs av öring, abborre, lake, gädda, mört, benlöja och ål. Öringbeståndet på lokalen är mycket sparsamt, ofta består fångsten av enstaka individer. Det kan

bero på hårt predationstryck från t.ex. lake samt korttidsreglering vid kraftverket. Öring har dock fångats vid alla elfisken på lokalen sedan 1996 förutom vid 2006 års elfiske.

Hjortsbergaån - Lunnatorp

(Alvesta kommun)

Beskrivning

Lokalen ligger ca 4 km uppströms Hjortsbergaåns utlopp i sjön Salen. Ån rinner genom jordbruksmark och omges vid lokalen av betesmark och lövskog av al och björk (Bild 21). Beskuggningen är 20 %. Botten domineras av grus och mindre sten och vattenhastigheten är strömande. Över- och undervattensvegetationen är ringa och påväxtalger dominerar. Vattendjupet vid medelvattenföring är ca 0,3 m och bredden ungefär sju meter. Lokalen klassas som en intermediär (medelgod) uppväxtlokal för öring.

Bild 21: Hjortsbergaån vid Lunnatorp omges av betesmark och åkermark. Vattennivån var vid tidpunkten för bilden högre än normalt.

Resultat och bedömning

Vid elfisket på lokalen 2006 fångades sex olika arter, abborre, gädda, mört, gers, lake och signalkräfta. Abborre dominerade fångsten sett till antal individer då 27 st. abborrar fångades. Sandkrypare brukar fångas på lokalen och år 2006 var första gången under 2000-talet som den uteblev i fångsten. Fiskbeståndet bedömdes 2006 för första gången som försurningspåverkat eftersom inga sandkrypare eller mörtyngel påträffades. Troligen beror dock den uteblivna fångsten inte på dålig vattenkemi utan på någon annan i dagsläget okänd faktor. Den uteblivna fångsten av sandkrypare kan vara en tillfällighet vilket kommande års elfisken får utvisa.

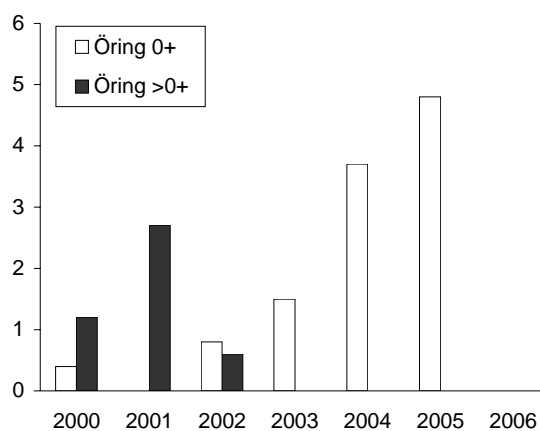
Lokalen har fiskats 1995 och från 1999 till 2006 med undantag av 2001 då fisket omöjliggjordes av hög vattenföring. Antal fångade fiskarter totalt sett på lokalen är sju stycken och utgörs av abborre, gers, gädda, mört, sandkryp, sutare och bäcknejonöga. Bäcknejonöga har endast fångats vid ett tillfälle, år 2003.

Mörrumsåns huvudfåra - Helige å, Örsled

(Växjö kommun)

Beskrivning

Lokalen ligger i ett kvillområde strax uppströms Mörrumsåns utlopp i Bergkvarasjön. Omgivningen består av strandsumpskog som domineras av al (Bild 22). Beskuggningen är 10-20 %. Sten och grus är det dominerande bottenstrat men det finns även en hel del små block i vattnet. Vattenhastigheten är strömmande över en tämligen jämn botten. Över- och undervattensvegetationen är måttlig, den senare domineras av alger. Vattendjupet vid medelvattenföring är ca 0,25 m och fårans bredd ca 14 m, varav ungefär halva bredden fiskas av. En egendomlig typ av biotopvård är utförd på sträckan. Stenar och block är lagda i långa rader i strömriktningen. Lokalen klassas trots det som en bra uppväxtlokal för öring.

Figur 15: Beräknade tätheter av öring i Mörrumsån vid Örsled. Antal öringar per 100 m².

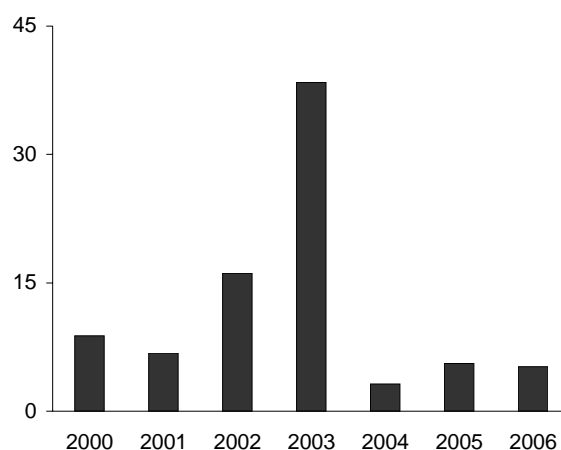

Bild 22: Den elfiskade lokalen i Mörrumsån vid Örsled är belägen i en kvill strax uppströms Bergkvarasjön.

Resultat och bedömning

Vid elfisket på lokalen 2006 fångades abborre sandkrypare, lake och mört. Fångsten av sandkrypare gjorde att fiskbeståndet även år 2006 bedömdes som godkänt med avseende på försurningspåverkan (Figur 16). Tidigare vissa år har även förekomst av öringyngel bidragit till att lokalen har bedömts som godkänd (Figur 15).

Lokalen har fiskats 1987-1990 av utredningskontoret i Jönköping. Länsstyrelsen har efter det fiskat lokalen 1999-2006. Antal fångade fiskarter är sex stycken och utgörs av öring, abborre, gädda, lake, mört och sandkrypare. Signalkräfta fångades första gången 1987 men har inte fångats på lokalen sedan 2002. År 2001 och 2006 fångades inga 0+ öringar.

Figur 16: Beräknade tätheter av sandkrypare vid Örsled i Helige å, Mörrumsån. Antal sandkrypare per 100 m².

Bäck från Lilla Skärsjön - nedströms vägen

(Växjö kommun)

Beskrivning

Bäcken avvattnar Lilla Skärjön och rinner ut i sjön Madkrokens norra del. Avståndet från Madkroken till elfiskelokalen är ungefär 400 m och från Lilla Skärsjön ca 200 m. Lokalen är omgiven av barrskog och beskuggad till 80-90 %. Bredden är ca två meter och medeldjupet ca 0,25 m. Botten domineras av grus och mindre sten och vattenhastigheten är svagt strömmande. Ringa växtlighet i form av påväxtalger på stenar och block förekommer. Vattnet är svagt strömmande till strömmande och lokalen klassas som en bra uppväxtbiotop för öring.

Resultat och bedömning

Vid 2006 års elfiske fångades abborre, gädda, lake och signalkräfta. Inga yngel av signalkräfta fångades varför lokalens fiskbestånd bedömdes vara påverkat av försurning. Det är första gången sedan 1999 som fiskfaunan i bäcken bedömdes som ej godkänd. Tidigare har bl.a. fångst av elritsa gjort att lokalens fiskbestånd har bedömts som godkänt. Kommande års elfisken får ge svar på om den uteblivna fångsten av elritsa 2006 var tillfällig.

Bäcken har en hög fallhöjd från Lilla Skärsjön ner till Madkroken och skulle kunna utgöra en bra biotop för öring om ett vandringshinder strax uppströms elfiskelokalen rivs ut och bäcken biotopvårdas. Förekomsten av både abborre, gädda och lake försämrar dock möjligheterna för öringyngel att överleva i bäcken.

Lokalen är fiskad nio gånger av Länsstyrelsen i Kronobergs län, 1996 och 1998-2004 samt 2006. Antal fångade fiskarter är totalt sett sex stycken och utgörs, förutom av 2006 års arter, av öring, bergsimpa och elritsa. Både signal- och flodkräfta fångades 2000. Bergsimpa fångades vid varje elfisketillfälle fram t.o.m. år 2001. Elritsan fångades alla år mellan 1999 och 2004 men inte vid 2006 års fiske, vilket kan tyda på att vattenkemin har varit dålig under en period. Öring har endast påträffats vid ett elfiske nämligen det år 1999.

Nottebäcken - Nedströms kyrkan

(Uppvidinge kommun)

Beskrivning

Nottebäcken är ett mindre tillflöde till sjön Madkroken. Den elfiskade lokalen ligger ca en kilometer uppströms utloppet i Madkroken och omges av betesmark och en smal ridå av alar (Bild 23). Beskuggningen är ungefär 30 %. Lokalens bredd är ca 3 m och djupet endast ca 0,1-0,2 m vid normal vattenföring. Vattenhastigheten är svagt strömmande till strömmande. Bottensubstratet består huvudsakligen av sand och grus men även sten och block förekommer. Mossa finns i ringa mängd och övervattensvegetation saknas helt i bäcken. Lokalen klassas som en bra uppväxtbiotop för öring.

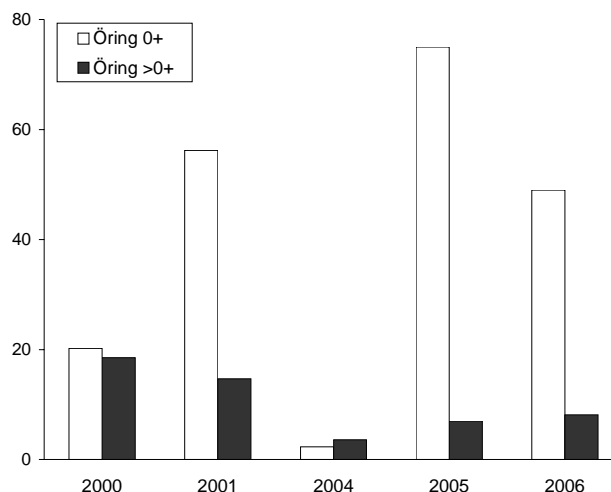

Bild 23: Nottebäcken en fin lokal för öring. Lägg märke till lekgruset i nederkanten av bilden.

Resultat och bedömning

Lokalen i Nottebäcken var en av två lokaler där det bara fångades öring under elfisket 2006. De beräknade tätheterna av öring var i nivå med tidigare år, ungefär 50 st. 0+ och knappt 10 st. större öringar per 100 m² (Figur 17). Lokalens fiskbestånd klassades, precis som tidigare år, som godkänt med avseende på förurning. Den låga tätheten av rovfisk kan vara en förklaring till att öringen klarar sig så bra på den elfiskade lokalen i Nottebäcken trots att pH-värdet i bäcken ibland sjunker ner mot pH 5.

Lokalen fiskades av Utredningskontoret i Jönköping 1988 och efter det av Länsstyrelsen i Kronobergs län 1994, 1998, 2000-2001, samt 2004-2006. Fångade arter förutom öring är abborre, elritsa och gädda. 2001 fångades elritsa för första gången. År 1999 omöjliggjordes fisket på den ursprungliga lokalen p.g.a. en aggressiv tjur! Istället fiskades en sträcka c:a 100 m uppströms med ungefär samma tätheter av öring som vid den ursprungliga lokalen.

Figur 17: Beräknade tätheter av öring i Nottebäcken. Antal öringar per 100 m².

Sågebäcken - 300 m uppströms vägen

(Uppvidinge kommun)

Beskrivning

Sågebäcken avvattnar Kolvesjön och rinner ut i Änghultasjön. Den elfiskade lokalen ligger ca 700 m uppströms utloppet i Änghultasjön och omges av kalhygge och yngre blandskog (Bild 24). Beskuggningen är 50 %. Bäckens bredd är ungefär fyrameter och har ett medeldjup på ca 0,3 m vid normal vattenföring. Botten är ojämn och domineras av stora och medelstora block som täcker en stor del av vattendragets yta. Bottenvegetationen är ringa och består mest av påväxtalger. Förekomsten av död ved är god, t.ex. så noterades 13 död ved per 100m² vid elfisket år 2001. Vattnet är svagt strömmande och lokalen klassas som en intermediär (medelgod) uppväxtbiotop för öring.

Resultat och bedömning

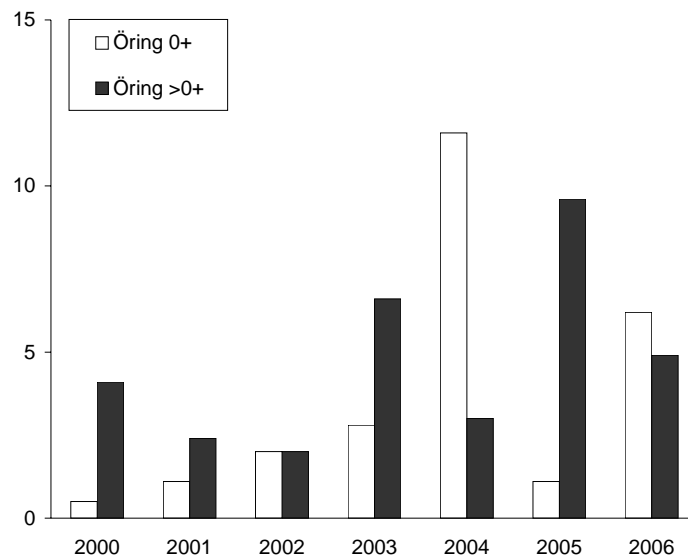
På lokalen i Sågebäcken påträffades i första hand öring, men även gädda och signalkräfta fångades vid elfisket 2006. En lake som inte lät sig fångas observerades också. Fångsten av öring på lokalen har varierat ganska kraftigt under 2000-talet. Tätheten av 0+ öring har pendlat mellan knappt en 0+ per 100 m² till som mest upp emot 12 0+ öringar per 100 m². År 2006 var tätheten av öringyngel (0+) drygt sex individer per 100 m² (Figur 18). Vad variationerna beror på är svårt att säga men kanske kan variation i predationen från rovfisk vara en orsak. Lokalens fiskbestånd bedömdes som godkänt med avseende på förurning 2006, precis som övriga år sedan 1999.

Utredningskontoret i Jönköping fiskade lokalen 1986 och 1990. Lokalen har sedan fiskats av Länsstyrelsen i Kronobergs län 1999-2006. Antal fångade fiskarter är tre stycken och utgörs av öring, gädda och lake. 1990 fångades ett stort antal årsyngel av öring troligen resultatet av en utsättning av öringrom året innan. Öringbeståndet har

minskat sedan 1990 och är i dagsläget tämligen svagt men trots det förhållandevis stabilt då det varje år trots allt fångas öringyngel.

Bild 24. Den blockrika lokalen i Sågebäcken innehåller ofta mycket död ved.

Figur 18: Beräknade tätheter av öring på lokalen i Sågebäcken. Antal öringar per 100 m².

Svanåsabäcken – Sommarstugan

(Växjö kommun)

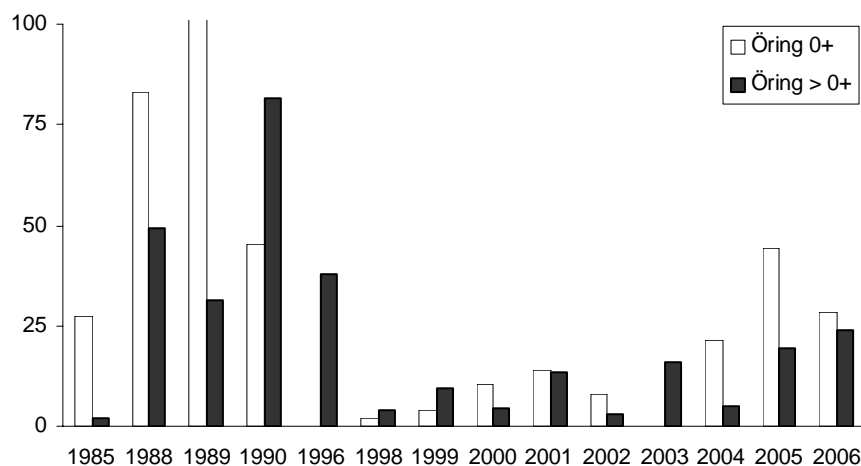
Beskrivning

Svanåsabäcken rinner från Svanåsasjön och mynnar i Helgasjön. Den fiskade lokalen ligger ca 600 m uppströms Helgasjön och rinner genom granskog med inslag av lönn. Beskuggningen är 80 %. Botten-topografin är ojämn och sten samt stora block dominerar. Botten-substratet består omväxlande av sand, grus och sten. Bottenvegetation i form av mossor och påväxtalger förekommer i måttliga mängder. Bäckens medelbredd är ca 2,5 m och medeldjupet 0,1-0,2 m vid för elfisket normal vattenföring. Vattenhastigheten är svagt strömmande till strömmande. Mängden död ved i vattnet kan vara hög men varierar från år till år. Block och sten i vattnet och det fina bottensubstratet gör att lokalen klassas som en bra uppväxtbiotop för öring.

Resultat och bedömning

Den nuvarande lokalen i Svanåsabäcken fiskades för första gången 2004. Vid 2006 års fiske fångades fem olika arter. Det var framför allt öring som fångades men även lake, gers, mört och signalkräfta påträffades i mindre mängder. De beräknade tätheterna av 0+ öring var lite lägre 2006 jämfört med 2005 och ungefär i nivå med resultaten från 2004 (Figur 19). Tätheterna av större öring har ökat lite varje år sedan 2004. Öringpopulationen i Svanåsabäcken verkar vara relativt stabil, även innan 2004 då en lokal längre upp i ån, strax nedströms Svanåsa kvarn, elfiskades fångades det varje år öringyngel. Den stora andelen yngel i öringpopulationen tyder på att större öringar vandrar ut i den nedströms belägna Helgasjön för att växa till sig. Lokalens fiskbestånd bedömdes 2006, precis som tidigare år, som godkänt ur försurnings-synpunkt.

Svanåsabäcken fiskades första gången 1985 av Sötvattenslaboratoriet och har därefter fiskats av Länsstyrelsen i Kronobergs län 1996 och 1998-2006. Efter elfisket 2003 bytte Länsstyrelsen lokal för sitt elfiske till en nygammal lokal som även fiskades under 1980-talet. Det totala antalet fångade fiskarter i Svanåsabäcken är sju stycken och utgörs, förutom av 2006 års arter, av abborre, regnbåge och gädda. Flodkräfta fångades fram till och med 1999, men 2000 dök de första signalkräftorna upp. 1998 fångades en större regnbåge som troligen rymt från någon av regnbågsdammar som finns längre upp i bäcken. Fångsten av årsyngel av regnbåge 2001 var anmärkningsvärd då regnbågen sällan lyckas med lek i Sverige. Öringpopulationen i Svanåsabäcken är resultatet av utsättningar av öring på 1970-talet. Tätheten av öring i bäcken var som högst under slutet av 1980-talet för att sedan successivt minska under 1990-talet. Under 2000-talet har tätheterna av öring varit ganska stabila i ån.

Figur 19: Beräknade tätheter av öring i Svanåsabäcken. 1985-1990 och 2004-2006 elfiskades lokalen "sommarstugan", resterande år elfiskades en lokal strax nedströms Svanåsa kvarn. År 1989 beräknades tätheten till hela 186 st. 0+ öringar. Staplarna visar antal öringar per 100 m².

Bäck till Öjaren - Byasjöns utlopp

(Växjö kommun)

Beskrivning

Bäcken där elfiskelokalen är belägen rinner ut i sjön Öjaren som ligger i Mörrumsåns huvudfåra. Avståndet från Öjaren upp till lokalen är ca 500 m och avståndet till den uppströms liggande Byasjön är ca 1 km. Omgivningen består av blandskog med inslag av alsumpskog precis intill vattendraget (Bild 25). Beskuggningen av vattendraget är hög 70-80 %. Bottentopografin är ojämna med många stora block medan själva bottenstratet domineras av grus. Vattenvegetationen domineras av måttliga mängder mossa. Bäcken är vid lokalen uppdelad i flera fåror och den totala bredden är ca fem meter. Medeldjupet är ca 0,2 m vid normal vattenföring. Vattnet är svagt strömmande till strömmande och lokalen klassas som en bra uppväxtbiotop för öring.

Resultat och bedömning

Vattenföringen var mycket hög vid 2006 års elfiske vilket försvårade det rent praktiska utförandet av fisket väsentligt. Även fångsteffektiviteten går ofta ner vid hög vattenföring. Fångsten år 2006 bestod endast av två abborrar och fem signalkräftar. Lokalens fisk- och kräftbestånd bedömdes som ej godkänd med avseende på försurning eftersom det inte fångades några kräftyngel. Tidigare år har lokalen oftast bedömts som godkänd med undantag av 2003 då lokalens fisk- och kräftbestånd, precis som 2006, bedömdes som ej godkänt. Den

godkända bedömningen har oftast grundat sig på fångst av yngel av signalkräfta och i slutet av 1990-talet även på förekomst av öringyngel. Lokalen har fiskats nio gånger av Länsstyrelsen i Kronobergs län, 1996 och 1998 till 2004 samt 2006. Antal fångade fiskarter är fyra stycken och utgörs av öring, abborre, gädda och lake. Signalkräfta fångades för första gången 2000 och har därefter fångats regelbundet. Öring sattes ut i bäcken 1994 och öringrom sattes ut 1995 och 1996. Fångst av öringyngel noterades 1998 och 1999 men har inte noterats under hela 2000-talet. 2002 fångades två större öringar i bäcken, men sedan dess har ingen öring observerats. Troligen finns det inget öringbestånd kvar i bäcken. Hög predation från abborre, lake och gädda kan vara orsakerna till att öringen har slagits ut.

Bild 25: Den blockrika lokalen i bäcken mellan Bysjön och Öjaren.

Hjulatorpsån – Bergsjön

(Växjö kommun)

Beskrivning

Hjulatorpsån rinner mellan Bergsjön och Helgasjön. Den elfiskade lokalen ligger ca 800 m nedströms Bergsjön och omges av lövskog. Ån är ungefär fem meter bred och har ett medeldjup på 0,2 m vid normal vattenföring. Beskuggningen av vattendraget är liten och en gammal stenvälsbro går tvärs över ån mitt på lokalen. Bottentopografien är ojämn och domineras av stora stenar medan själva substratet mest utgörs av grus. Både övervattensvegetationen (Bild 26) och

undervattensvegetationen är riklig. Undervattensvegetationen består mestadels av mossa. Vattenhastigheten är strömmande och lokalen är klassad som en bra uppväxtlokal för öring.

Resultat och bedömning

På elfiskelokalen i Hjulatorpsån fångades det 2006 fyra olika arter, abborre, lake, mört och signalkräfta. Signalkräfta och lake dominerade fångsten. I brist på kräfttyngel bedömdes lokalens fisk- och kräftbestånd som ej godkänt ur försurningssynpunkt. Tidigare år har lokalen oftast bedömts som godkänd p.g.a. förekomst av just yngel av signalkräfta (1999-2002 och 2004), mörttyngel (2003) och sandkrypare (1998-1999). Sandkrypare har inte fångats någon gång under 2000-talet. Generellt sett är lokalen ganska fiskfattig vilket är lite konstigt då primärproduktionen i vattnet, i form av mossa, är hög vilket borde ge god tillgång på föda för fisken.

Lokalen fiskades första gången 1994 och därefter 1998-2004 samt 2006. Hjulatorpsån uppvisar låg fisktäthet och lågt artantal. Det totala antalet fångade fiskarter är fyra stycken och utgörs av gädda, lake, mört och sandkrypare. Vid fisket 1994 fångades flodkräfta som sedan slogs ut av kräftpest och 1999 fångades de första signalkräftorna. Ett svagt bestånd av sandkrypare har funnits i Hjulatorpsån, men arten har inte påträffats sedan 1999.

Bild 26: Nedre delen av lokalen i Hjulatorpsån. Bilden är tagen från den gamla stenbron mitt på lokalen.

Mörrumsån (Helige å) - Helgevärma

(Växjö kommun)

Beskrivning

Lokalen ligger ungefär en kilometer nedströms Helgasjön precis där ån rinner förbi ett villakvarter i västra delen av Växjö. Omgivningen består förutom av villabebyggelse och grönytor också av lövskog mestadels bestående av al (Bild 27). Beskuggningen av vattendraget är ca 50 % och bottensubstratet domineras av grus. Övervattensvegetation saknas och bottenvegetationen är ringa och består mest av påväxtalger. Medelvattendjupet vid normal vattenföring är ca 0,2 m och fårans bredd är ca 7 m. År 2001 gjordes biotopvård på lokalen. Stora block placerades ut i vattnet på den nedre, mer långsamflytande delen av sträckan vilket har ökat tillgången på ståndplatser för öringen. Vattenhastigheten är svagt strömmande och lokalen klassas som en bra uppväxtlokal för öring.

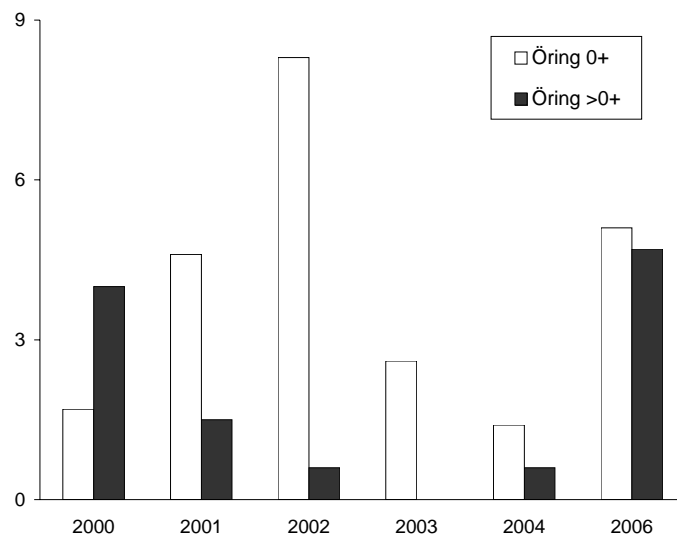
Resultat och bedömning

Vid 2006 års elfiske på lokalen dominerades fångsten till antalet fångade fiskar av ett drygt hundratal mörtyngel. Övriga arter som fångades var öring, abborre, lake och en benlöja. Den beräknade tätheten av större öring var den högsta under hela 2000-talet och tätheten av 0+ öring var högre endast år 2002 (Figur 20). Tätheterna av öring är inte särskilt höga men 0+ öring har fångats vid varje elfiske sedan 1999 vilket tyder på att populationen är stabil. Lokalens fiskbestånd bedömdes som godkänt med avseende på förurning år 2006 vilket även gjorts sedan 1999.

Lokalen fiskades första gången av Länsstyrelsen 1995 och därefter 1999-2004 samt 2006. Antal fångade fiskarter är totalt sett nio stycken och utgörs av öring, abborre, bergsimpa, bäcknejonöga, gädda, lake, mört, ål och sandkrypare. Enstaka signalkräftor fångas sporadiskt (2000, 2001 och 2004). En individ av sandkrypare fångades både 2002 och 2003.

Bild 27: Mörrumsån vid Helgevärma. I förgrunden syns de stenar och block som lagts ut under 2001.

Figur 20: Beräknade tätheter av öring i Helige å (Mörrumsån) vid Helgevärma i Växjö. Antal öringar per 100 m².

Kårestadsån – Oxhagen

(Växjö kommun)

Beskrivning

Kårestadsån rinner mellan Linnebjörkesjön och Årydssjön. Vid elfiske-lokalen är vattnet snabbt strömmande och ån är ungefär nio meter

bred. Ån karaktäriseras vid lokalen av att det ligger många stora block i åfåran som upptar ca 30 % av ytan. Bottensubstratet mellan blocken består mest av grus och sten. Vegetationen domineras av påväxtalger men det finns även en del övervattensväxter på lokalen. Beskuggningen av vattendraget är sparsam, ca 10 % och bland de träd som finns i omgivningen dominerar gran och björk. Lokalen klassas som en medelgod uppväxtbiotop för öring.

Resultat och bedömning

Vid elfisket 2006 var fångsten på lokalen sparsam, endast fyra individer av lake fångades. Den höga vattenföringen kan ha bidragit till den låga fångsten. Lokalens fiskbestånd bedömdes 2006 som ej godkänt ur försurningssynpunkt.

Lokalen har elfiskats 1985, 2002, 2004 och 2006. Vid elfisket 2004 fångades förutom lake även mört, gädda och signalkräfta. Lokalens fisk- och kräftbestånd bedömdes då som godkänt eftersom mört under 100 mm och yngel av signalkräfta fångades. Öring sattes ut i ån 2002 men inga öringar har fångats vid något elfiske efter det. Fiskförekomsten på lokalen är generellt sätt liten.

Kårestadsån – Sågtorpet

(Växjö kommun)

Beskrivning

Strax uppströms den elfiskade lokalen vid Sågtorpet finns en gammal kvarnrest och ån är uppdelad i två fåror nedströms kvarnen. Vattendragets totala bredd är upp emot 10 m varav knappt halva bredden i den vänstra (södra fåran) brukar fiskas av. Bottentopografin är ojämn med många stora stenar medan själva substratet domineras av grus. Beskuggningen av vattendraget är medelhög runt 40 % och det är främst al och gran som skuggar. Vegetationen i vattnet består av påväxtalger och mossa. Vattenhastigheten är strömmande och lokalen bedöms som en god uppväxtbiotop för öring.

Resultat och bedömning

Vid elfisket 2006 fångades ingen fisk på lokalen vilket kan bero på att vattenföringen var hög och försvårade fisket väsentligt. Även de två tidigare gånger (2004 och 2005) som lokalen har fiskats har fångsten varit sparsam. År 2004 fångades abborre, gädda, lake och signalkräfta, medan fångsten 2005 inskränkte sig till en signalkräfta. En av de kräftor som fångades 2004 var ett yngel varför lokalen då bedömdes som godkänd med avseende på försurning. Resultaten av de två senaste årens fiske gör dock att lokalens fisk- och kräftbestånd inte längre bedöms som godkänd ur försurningssynpunkt. Vattenkemin har legat över kalningens målvärden sedan 2003 och vad den svaga fångsten beror på är därför svårt att uttala sig om.

Lugnån – Vid den g:a doseraren uppströms Asasjön

(Växjö kommun)

Beskrivning

Lugnån rinner mellan Bråtasjön i norr och den långsmala Asasjön i söder. Vid elfiskelokalen är ån ca åtta meter bred varav ungefär sex meter fiskas av. Medeldjupet är ungefär 0,3 m vid normal vattenföring vid elfisket. Vattnet på lokalen är strömmande och bottenpografin ganska skiftande. På vissa delsträckor är botten jämn medan andra är ojämna med mycket block och djuphålur. Olika storlekar på sten och grus dominerar bottensubstratet. Vegetationen i vattnet består mest av mossa och påväxtalger. Beskuggningen av vattendraget är ganska hög upp emot 70 % och det är i första hand al och asp som skuggar. Lokalen bedöms som en medelgod uppväxtlokal för öring.

Resultat och bedömning

Lokalen har endast elfiskats 2004 och 2006. Vid elfisket 2006 fångades sex olika arter, abborre, bergsimpa, elritsa, mört och signalkräfta. Sandkrypore fångades både 2004 och 2006, medan elritsa och bergsimpa bara fångades 2006. Lokalens fiskbestånd bedömdes år 2006, precis som 2004, som godkänt med avseende på försurning.

Rottneån- Uppströms dammen vid Stocke kvarn

(Växjö kommun)

Beskrivning

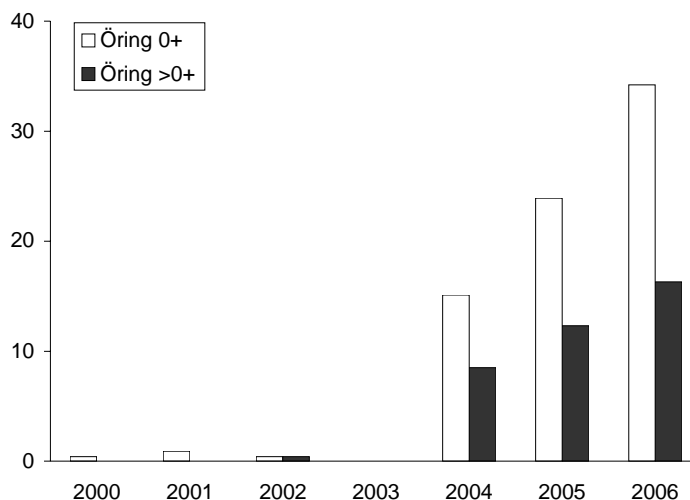
Rottneån, som rinner mellan sjön Innaren och Helgasjön, är drygt två kilometer lång. Långa sträckor av ån är rensad på sten men trots det så finns det gott om öring i ån. Vid den elfiskade lokalen, som fiskades för första gången 2006, är ån knappt fyra meter bred. Medeldjupet låg på mellan 0,2-0,3 m vid elfisketillfället. Vattenhastigheten är snabbt strömmande och bottensubstratet består mest av sten och grus. Ån skulle bli en ännu bättre lokal för öring om den sten som ligger längs åns kanter placerades tillbaka i åfåran. På så sätt skulle det skapas många nya ståndplatser för öringen. Vegetationen i vattnet består av mossa, påväxtalger och slingerväxter. Beskuggningen av ån är liten och på vänstra sidan av ån finns ett kalhygge. De träd som finns vid ån är framför allt al och tall. Lokalen bedöms som en bra uppväxtlokal för öring.

Resultat och bedömning

Förutom 60 öringar fångades två signalkräftor och en lake vid 2006 års fiske i Rottneån. Lokalen bedömdes naturligtvis som godkänd med avseende på försurning eftersom det fångades mellan 30 och 40 st. 0+ öringar. Tätheterna av öring 2006 var de högsta som noterats i ån under 2000-talet (Figur 21). Ån har under 2000-talet bedömts som godkänd ur försurningssynpunkt.

Fram t.o.m. 2003 fiskades en lokal nedströms det nedersta hindret i Rottneån, Stocke kvarn. På den lokalen har det fångats fler arter jäm-

fört med de lokaler som fiskats uppströms Stocke kvarn. De arter som har fångats nedströms kvarnen, förutom öring, är abborre, bergsimpa, elritsa, gers, gädda, lake, mört, sandkrypore och signalkräfta. Ovanför Stocke kvarn dominerar öringen fiskfaunan stort när man ser till individtäthet.

Figur 21: Beräknade tätheter av öring i Rottneån. Observera att ett byte av lokal skedde mellan 2003 och 2004. Fram t.o.m. 2003 fiskades en lokal nedströms det första vandringshindret i ån (Stocke kvarn) och fr.o.m. 2004 fiskades det på olika lokaler men uppströms Stocke kvarn. Antal öringar per 100 m².

Nottebäcken - Uppströms väg 31

(Uppvidinge kommun)

Beskrivning

Norrhultsbäcken är ett okalkat referensvattendrag som rinner ut i Norrsjön vid Norrhult. Bäcken, som fram t.o.m. 2006 har ingått i den nationella miljöövervakningen, avvattnar ett område med basisk lättvittrad grönstensberggrund och är därför inte så försurningskänslig. Vid elfiskelokalen uppströms väg 31 är bäcken knappt tre meter bred och medeldjupet ca 0,2 m vid den vattenföring som är normal för elfisket. Bottensubstratet består mest av grus och sten men det finns även inslag av sand. Vattnet är strömmande över den bitvis ojämna botten. Vegetationen domineras påväxtalger och mossor men det finns även en del slingerväxter i bäcken (Bild 28). Bäcken är omgiven av öppen mark och blandskog. Beskuggningen av vattendraget är ca 40-50 % och de träd som skuggar är i första hand björk och sälg. Lokalen bedöms som en bra uppväxtbiotop för öring.

Resultat och bedömning

Vid elfisket på lokalen år 2006 fångades öring, elritsa och gädda. Öring dominerade nästan totalt i fångsten. Över 100 öringar fångades varav 80 st. var 0+. Endast en elritsa och en gädda fångades. Tät-

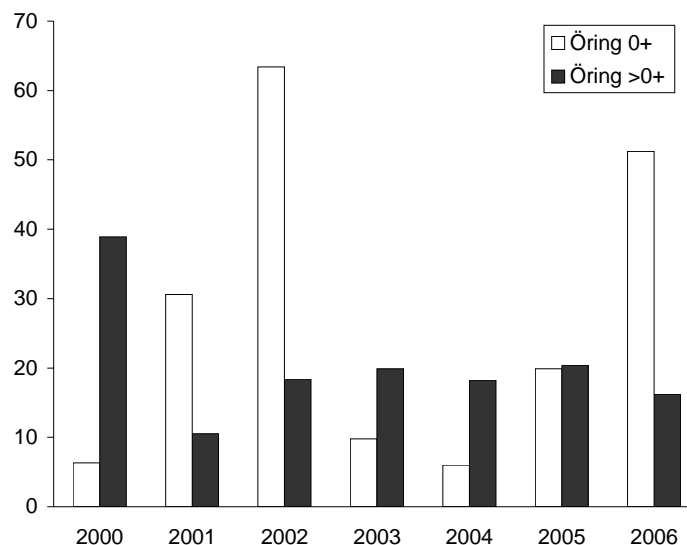
heterna av 0+ var de näst högsta under 2000-talet (Figur 22). Lokalens fiskbestånd bedömdes, precis som tidigare år under 2000-talet, som godkänt med avseende på försurning.

Länsstyrelsen i Kronobergs län har fiskat lokalen 1997-2006 och fångat de tre fiskarter som fångades 2006, öring, elritsa och gädda. Signalkräfta har fångats på lokalen, första gången 2001.

Lokalen fiskades även fyra gånger i slutet på 80-talet av Utredningskontoret i Jönköping som även noterat fångst av lake och småspigg. Norrhultsbäcken är den enda kända lokalen i Kronobergs län där förekomst av småspigg har noterats. Arten har dock inte fångats i vattendraget sedan 1989. Tätheterna av öring är bland de högsta i länet med en toppnotering på 250 st. 0+ öringar per 100 m² från 1986.

Bild: Den elfiskade lokalen i Norrhultsbäcken uppströms väg 31.

Figur 22: Beräknade tätheter av öring på lokalen uppströms väg 31 i Norrhultsbäcken. Antal öringar per 100 m².

Norrhultsbäcken – Mellersta

(Uppvidinge kommun)

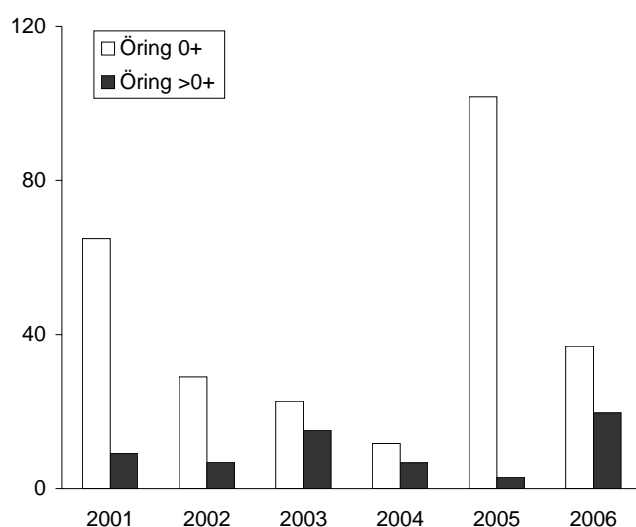
Beskrivning

Lokalen ligger ca 2 km uppströms utloppet i Norrsjön. Bäcken är vid lokalen omgiven av ett kalhygge på vänstra sidan och barrskog på den högra. Beskuggningen av vattendraget är ungefär 20 %. Mindre sten och grus är det dominerande bottenstrukt. En stor del av botten på den elfiskade sträckan utgörs av lämpligt lekmaterial för öring. Vattenhastigheten är strömmande och påväxtalger förekommer i måttlig mängd. Medeldjupet på sträckan är lågt, ca 0,1-0,15 m vid för elfisket normal vattenföring. Medelbredden är mellan två och tre meter. Lokalen innehåller flera riktigt grunda områden som är idealiska för 0+ öring och lokalen klassas därför som en bra uppväxtbiotop.

Resultat och bedömning

Vid elfisket på lokalen 2006 fångades 58 st. 0+ och 30 st. större öringar. Dessutom fångades tre stycken signalkräftar. Tätheterna av 0+ öring var 2006 normala, medan tätheterna av större öring var de högsta som noterats under 2000-talet (Figur 23). Lokalens fiskbestånd bedömdes 2006, precis som tidigare år sedan 2001, som godkänt med avseende på försurning.

Lokalen har fiskats av Länsstyrelsen sedan 2001. Förutom signalkräfta och öring har även elritsa och gädda fångats på lokalen. Tätheten av 0+ öring på lokalen var den högsta som noterades i länet både år 2001 och 2005.

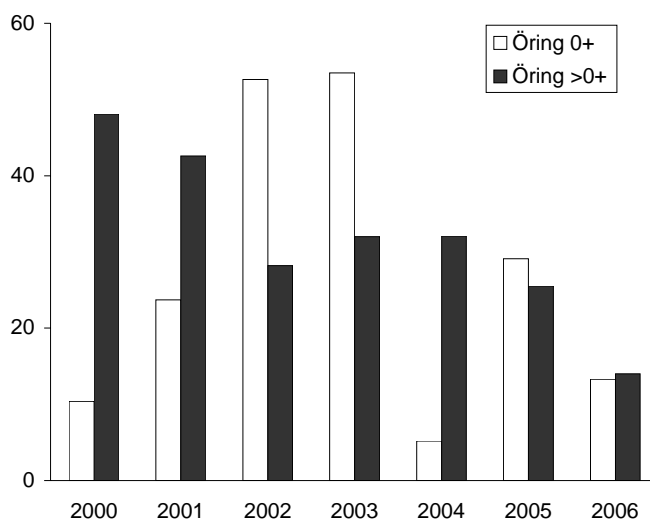
Figur 23: Beräknade tätheter för öring på lokalen Norrhultsbäcken mellersta. Antal öringar per 100 m².

Norrhultsbäcken – Oxberget

(Uppvidinge kommun)

Beskrivning

Lokalen ligger ca 2,6 km uppströms Norrsjön, strax nedanför Oxbergets gamla slalomanläggning. Omgivningen består av blandskog, gran och al, och beskuggningen är ca 70 % (Bild 29). Vattendragets bredd är ungefär tre meter och medeldjupet 0,2 m. Vid lokalens slut har en mindre branddamm grävts ut. Bottensubstratet domineras av grus och sten. Bottenvegetationen är ringa och består mest av påväxtalger men även mossor finns i mindre mängder. Vattenhastigheten är strömmande och lokalen klassas som en bra uppväxtbiotop för öring.

Figur 24: Beräknade tätheter av öring på lokalen vid Oxberget i Norrhultsbäcken. Antal öringar per 100 m².

Bild 29: Norrhultsbäcken vid Oxberget.

Resultat och bedömning

Vid elfisket 2006 fångades endast öring på lokalen. Till skillnad från de två andra lokalerna i Norrhultsbäcken fördelades fångsten ganska lika mellan 0+ öring och större öring (Figur 24). På de två andra lokalerna dominerade 0+ öring tydligt. Eftersom bäcken inte kalkas måste det inte göras någon bedömning av fiskbeståndet i relation till kalkning och försurningspåverkan. Resultatet av elfisket visade dock att fiskfaunan inte är försurningsskadad enligt de bedömningsgrunder som används inom kalkeffektuppföljningen.

Utredningskontoret i Jönköping fiskade lokalen 1986 och 1990. Länsstyrelsen i Kronobergs län har efter det fiskat lokalen mellan 1998 och 2006. Fångsten består, förutom av öring, endast av elritsa.

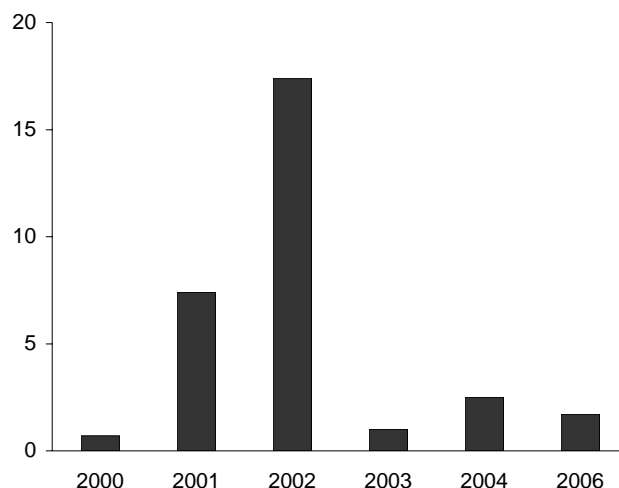
Bäck från Spjällsjön - Torne gård

(Alvesta kommun)

Beskrivning

Bäcken avvattnar Spjällsjön och rinner ut i västra delen av Åsnen norr om Torne. Lokalen ligger ungefär 600 m uppströms utloppet i Åsnen och omges av lövskog mestadels bestående av ask och lönn. Røjning har utförts men trots det är beskuggningen 70 %. Vid lokalen är bäcken ca tre meter bred och har ett normalt medeldjup på 0,2 m vid tiden för elfisket. Botten är ojämn och domineras av små och stora block. Övervattensvegetation saknas men påväxtalger och mossa förekommer i måttliga mängder. Vattenhastigheten är strömmande

och lokalen klassas som en medelgod uppväxtbiotop för öring. Strax nedanför lokalen finns en vägtrumma som utgör ett partiellt vandringshinder. Precis ovanför lokalen finns en damm som utnyttjas för elproduktion och som utgör ett absolut vandringshinder för fisk.

Figur 25: Beräknade tätheter av sandkrypare på lokalen vid Torne gård. Antal sandkrypare per 100 m².

Resultat och bedömning

Vid 2006 års fiske fångades fyra arter på lokalen, abborre, lake, signalkräfta och sandkrypare. Abborre dominerade fångsten, nästan 30 abborrar fångades. Sandkrypare har fångats vid varje elfiske sedan 1998. Tätheten varierar dock ganska mycket mellan åren (Figur 25). Lokalens fiskfauna bedömdes som godkänd med avseende på försurningspåverkan 2006, precis som alla tidigare år sedan 1998.

Lokalen är fiskad nio gånger av Länsstyrelsen i Kronobergs län, 1996 och 1998-2004 samt 2006. Antal fångade fiskarter är totalt sett sex stycken och utgörs av abborre, gädda, lake, mört, sutare och sandkrypare. Den tidigare rödlistade sandkryparen varierar mycket i täthet, vilket kan bero på att den vandrar mellan bäcken och sjön Åsnen. De höga tätheterna av abborre och lake som ofta fångas på lokalen skulle också kunna förklaras på samma sätt.

Ronnebyån

Sandsjöån - Norr Sågtorpet

(Uppvidinge kommun)

Beskrivning

Lokalen ligger ca 1,8 km nedströms Sandsjön. Sandsjöån, som vid lokalen är ungefär tre meter bred och 0,2 m djup, rinner genom gammal granskog. Stormen Gudrun har gjort att lokalen 2006 var svårfiskad p.g.a. stora granar låg tvärs över ån. Beskuggningen av vattendraget är 30 %. Lokalen uppvisar en stor variation i

bottensubstrat, där de större blocken dominerar (Bild 30). Mossa och övervattensvegetation förekommer i måttliga mängder men även bäcknate finns i vattnet. Vattenhastigheten är strömmande och lokalen klassas som en bra uppväxtbiotop för öring.

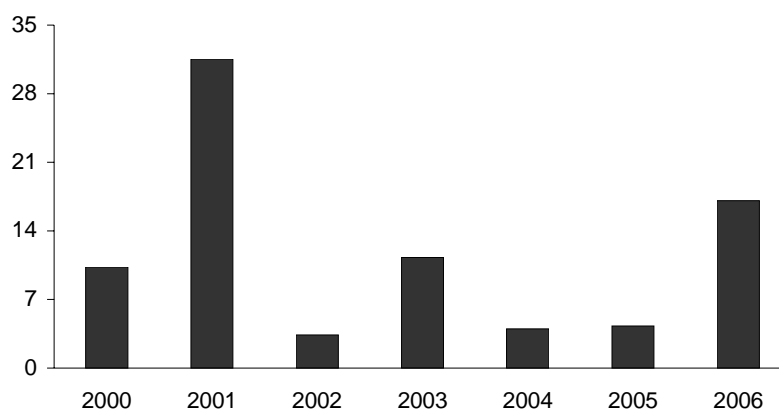

Bild 30: Sandsjöån rinner vid elfiskeloken fram genom granskog.

Resultat och bedömning

Vid elfisket i Sandsjöån 2006 fångades elritsa, gädda, lake och signalkräfta. Fisk- och kräftbeståndet på lokalen i Sandsjöån har bedömts som godkänt sedan 2001 eftersom yngel av elritsa har fångats i stort sett varje år sedan dess. Undantaget var år 2005 då den minsta elritsan var 52 mm lång varför lokalens fiskbestånd då bedömdes som ej godkänt. Vattenkemin är dock godkänd i Sandsjöån vilket gör att man kan finans andra orsaker till att de små elritsorna uteblev i fångsten 2005. År 2006 fångades det inga kräftyngel i bäcken däremot var flera av de fångade elritsorna under 40 mm varför lokalens fisk- och kräftbestånd klassades som godkänt.

Lokalen elfiskades första gången 1995 och har därefter fiskats från 1998 till 2006. Antal fångade fiskarter totalt sett på lokalen är fyra stycken och utgörs av abborre, elritsa, gädda och lake. Signalkräfta fångades för första gången under elfisket år 2001. Tätheten av elritsa varierar ganska mycket mellan åren (Figur 25).

Figur 25: Beräknade tätheter av elritsa på den elfiskade lokalen i Sandsjöån. Antal elritsor per 100 m².

Skräbeån

Farabolsån – Kvillen

(Älmhults kommun)

Beskrivning

Farabolsån rinner ut i Siggaboda damm och omges vid elfiskelokalen av en nyckelbiotop, lövrik barrnaturskog/naturlig bäck. Gran och bok dominerar och beskuggar vattendraget till 90 %. Vattendragets bredd är lite svår att mäta eftersom fåran rinner fram mellan stora block (Bild 31). Medeldjupet är ca 0,3 m men maxdjupet är nästan en meter. Bottnen är ojämn och domineras av stora block som upptar en betydande del av lokalens yta. Mossa förekommer i måttliga mängder och antalet död ved i vattendraget kan vara hög, t.ex. noterades drygt 10 st./100 m² vid 2000 års fiske. Lokalen är unik i länet genom sin ringa påverkan av mänsklig aktivitet och klassas som en bra uppväxtbiotop för öring. Ett par stora granar har fallit tvärs över ån på elfiskelokalen vilket gör att det inte längre är möjligt att fiska den nedre delen av sträckan.

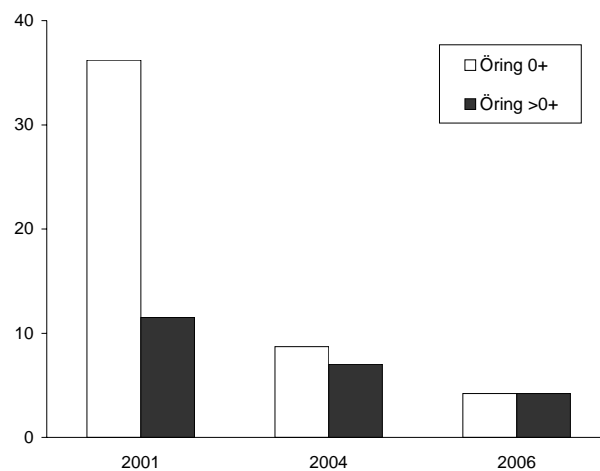
Resultat och bedömning

Vid elfisket 2006 fångades öring och abborre i Farabolsån. Fångsten av öring var ganska sparsam och en minskning av tätheten har skett de två senaste gångerna som lokalen har fiskats (Figur 26). Bedömningen blev ändå att fiskfaunan på lokalen fick godkänt med avseende på försurningspåverkan. Trots att kalkningens vattenkemiska mål inte alltid är uppfyllt så fångas det i stort sett varje år öringyngel i ån.

I Farabolsån varierar elfisket mellan två olika lokaler. Totalt antal fångade fiskarter i ån är fem stycken och utgörs av öring, abborre, bäcknejonöga, gädda och mört. Tätheten av 0+ öring är normalt låg, men uppvisade en hög siffra 2001 då en kvill i anslutning till den ursprungliga lokalen fiskades p.g.a. hög vattenföring.

Bild 31: Den blockrika och ojämna botten tillsammans med nedfallna träd gör lokalen till en bra öringbiotop.

Figur 26: Beräknade tätheter av öring i Farabolsån. Antal öringar per 100 m².

Siggabodaån - Uppströms gångbron (Älmhults kommun)

Beskrivning

Siggabodaån rinner mellan sjön Nedre Krampen och Siggaboda damm. Den elfiskade lokalen ligger ca 1 km uppströms dammen. Nedre halvan av lokalen omges av en kraftledningsgata och övre halvan av tät blandskog mestadels bestående av gran och al. Beskugg-

ningen är uppemot 90 % på den övre delen av den elfiskade sträckan. Den nedre delen som rinner genom kraftledningsgatan är inte alls skuggad (Bild 32). Vattendraget är påverkat av rensning och möjligen även av uträtning. Bredden är c:a 2 m och medeldjupet är mellan 0,2 och 0,3 m. Grus och medelstora block är dominerande bottensubstrat. Övervattensvegetation saknas och undervattensvegetationen domineras av blommväxter som förekommer i måttliga mängder. Vattenhastigheten är strömmande och lokalen klassas som en bra uppväxtbiotop för öring.

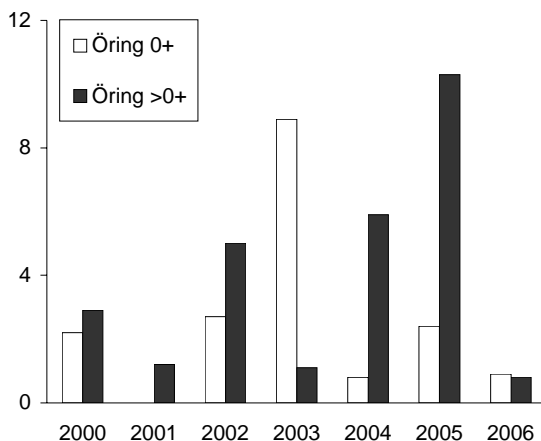

Bild 32: Mätning och vägning av öring ifrån Siggabodaån. I bakgrunden syns Siggabodaån där den rinner fram genom en kraftledningsgata.

Resultat och bedömning

Vid elfisket på lokalen 2006 så fångades enstaka individer av flodkräfta, öring, gädda och lake. En individ av 0+ öring fångades och ett unger av flodkräfta. Trots den sparsamma fångsten så bedömdes lokalen som godkänd med avseende på försurning. Tätheterna av öring brukar vara låga på lokalen men tätheterna 2006 var bland de lägsta under 2000-talet (Figur 27). Enstaka flodkräftor fångas då och då. Innan 2006 så fångades flodkräftor 2003 och 1998.

Lokalen fiskades av Utredningskontoret i Jönköping 1988 och 1990 och därefter av Länsstyrelsen i Kronobergs län 1996 och 1998-2006. De fiskarter som fångats på lokalen utgörs av de fyra arter som fångades 2006. År 2001 försvårades elfisket av hög vattenföring vilket kan vara en förklaring till den låga öringtätheten det året.

Figur 27: Beräknade tätheter av öring i Siggabodaån. Antal öringar per 100 m².

Referenser

Degerman, E. & B. Sers. 1999. Elfiske. Fiskeriverket information 1999:3.

Fiskförekomst i rinnande vatten i Kronobergs län 1994. Länsstyrelsen i Kronobergs län. Meddelande 1995:5

Elfiskeundersökningar i Kronobergs län 1998-2001. Länsstyrelsen i Kronobergs län. Meddelande 2002:28.

Elfiskeundersökningar i Kronobergs län 2002. Länsstyrelsen i Kronobergs län. Meddelande 2003:34.

Elfiskeundersökningar i Kronobergs län 2003. Länsstyrelsen i Kronobergs län. Meddelande 2004:15

Elfiskeundersökningar i Kronobergs län 2004. Länsstyrelsen i Kronobergs län. Meddelande 2005:01

Elfiskeundersökningar i Kronobergs län 2005. Länsstyrelsen i Kronobergs län. Meddelande 2006:23

Kalkning av sjöar och vattendrag. Naturvårdsverket. Handbok 2002:1.

Åtgärdsplan för kalkning i Kronobergs län 2003-2007.